

Kuva: Oona Tynkkynen

Jyväskylän innovaatioekosysteemit

VAIKUTTAVUUSRAPORTTI 2023–2024

innokaupungit

Euroopan unionin
osarahoittama

KESKI-SUOMEN LIITTO
REGIONAL COUNCIL OF CENTRAL FINLAND

Ministry of Economic Affairs
and Employment of Finland

JYVÄSKYLÄ

jamk | Jyväskylän
ammattikorkeakoulu

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Jyväskylän ekosysteemityö 2023–2024 Vaikuttavuusraportti

- Liikunta, terveyden edistäminen ja hyvinvointi
- Uudistuva teollisuus
- ICT

Jyväskylän kasvu- ja kestävä
kaupunkikehitys
-hanke 2022-2024:

- Rahoitus EAKR-
hankerahoituksena
(Keski-Suomen liitto)
- EU:n rahoitusta 60 %,
kaupungin
omarahoitusta 40 %
- Hankebudjetti 763.271 €

Sisältö: Leena Martin & Anne Niskakangas
Toimitus, ulkoasu ja taitto: Anne Niskakangas & Leena Martin

Kuvat: Oona Tynkkynen, The Finnish Air Force, Patria / Nordic Drones, Emmi Jokilahti,
Tero Taka-Eskola

Julkaistu tammikuussa 2025

Sisällys

<u>Johdanto</u>	4	<u>KPI 3: Ekosysteemien elinvoima kasvaa ja kehittyy.</u>	25
<u>Innovaatioiden aaltoja Jyväskylästä</u>	5	<u>KPI 4: KV-toiminta lisääntyy.</u>	35
<u>Innokaupunkien terveiset</u>	6	<u>KPI 5: Ekosysteemien vetovoima kasvaa</u>	39
<u>Tiivistä yhteistyötä alueella</u>	7	<u>Yhteenveto</u>	46
<u>Ekosysteemityön KPI:t</u>	9	<u>Tiimi</u>	48
<u>Aikajana</u>	10	<u>Ekosysteemityön ohjausryhmä</u>	49
<u>KPI 1: Ekosysteemit toimialat ja -yritykset kehittyvät</u>	11	<u>Lähteet ja data</u>	50
<u>KPI 2: Projektiportfolio kasvaa</u>	22		

JOHDANTO

Innovaatioiden aaltoja Jyväskylästä

Jyväskylän kaupungin ja Työ- ja elinkeinoministeriön kanssa solmima innovaatioekosysteemisopimus vuosille 2021–2027 on puolivälin etapilla. Tässä väliraportissa kerromme työstä, jota Jyväskylän kaupunki on tehnyt vuosina 2023–2024. Ekosysteemityön hankesalkun kokonaisvolyymi on ollut 6,5 Meur, ja mukana toteuttajina Keski-Suomen alueella ovat Jyväskylän kaupungin lisäksi Jyväskylän Yliopisto, Jyväskylän Ammattikorkeakoulu, Huippu-urheilun instituutti KIHU, Jyväskylän Yritystehdas ja Kasvu Open.

Hallituksen tarjoama miljardin euron lisärahoitus yritysten tutkimus- ja kehittämistoimintaan kannustaa merkittävästi lisäämään tutkimus- ja kehityspanostuksia etenkin pienissä yrityksissä, jotka työllistävät 5–9 henkilöä tai joiden liikevaihto on alle kaksi miljoonaa euroa. Jyväskylän elinkeinopalveluiden orkestroiman ekosysteemityön ytimessä ja tärkeimpänä kohderyhmänä ovatkin kasvuhaluiset ja kansainvälistymään pyrkivät pk-yritykset. Olemme pystyneet tarjoamaan korvaamatonta lisäarvoa ekosysteemityöhön osallistuneille yrityksille etenkin uusille markkinoille pääsyyn (Sport Suomi valtakunnallinen vetovastuuhanke) sekä TKI-yhteistyön vauhdittamiseen korkeakoulujen kanssa (TKI-telakointi sekä Seed Village -kiihdyttämö). Jyväskylä on kyennyt luomaan myös ainutlaatuisia yhteyksiä sijoittajayhteisöihin, kuten VC- ja enkelisijoittajiin.

Jyväskylän imago myös miellyttää yrityksiä: nousimme toiseksi Suomen suurimpien kaupunkien joukossa kansallisessa imagotutkimuksessa. Vuoden takaisesta sijoitus nousi kolme sijaa. Eryistä vetovoimaa toimialakehityksessä rakentavat vuoden 2024 alussa perustetun Cefmof-säätiön edesauttamat investoinnit vetytalouteen. Kasvavaa kiinnostusta on herätelty myös biokuituinnovaatioiden ja kyberturvallisuuden sektoreilla.

VTT:n ja MDI:n Työ- ja elinkeinoministeriölle toteuttamasta väliarvioinnista käy ilmi, että Jyväskylän on erittäin hyvässä asemassa innovaatioekosysteemityön etenemisen suhteen. Kansainvälisille pelikentille suuntaava innovaatioekosysteemi rakentuu inhimillisen kasvun kaupungissa vahvoihin kansainvälisiin verkostoihin. Jyväskyläläisten puurolautaselle on sekoitettu kasvun siemeniä, joiden tulokset ovat nähtävissä vuoden 2027 taitteessa, kun Työ- ja elinkeinoministeriön ja kaupunkien välinen ekosysteemisopimuskausi päättyy.

Nina Rautiainen
Ohjelmapäällikkö

Innokaupunkien terveiset

Suomalaisesta tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnasta valtaosa tehdään kaupungeissa. Yhtä lukuun ottamatta kaikki suomalaiset 34 korkean asteen oppilaitosta sijaitsevat Innokaupungeissa. Kymmenestä Business Finlandin yrityksille rahoittamasta eurosta kahdeksan menee ekosysteemisopimuskaupunkeihin. Ja ekosysteemisopimuskaupungeissa asuu lähes puolet suomalaisista.

On perusteltua sanoa, että kaupungeissa konkretisoituu moni yhteiskunnallinen ongelma, kuten ilmastonmuutos, luontokato ja hyvinvoinnin haasteet. Mutta kaupunkien osaajat, yritykset, tutkimuslaitokset sekä kansalaisyhteiskunta myös ratkaisevat monia näistä ongelmista.

Kaupungit voivat olla suuntaaja, joka osoittaa tärkeiden haasteiden suuntaan ja kutsuu eri toimijoita ratkomaan niitä. Ja kun ratkaisuja syntyy, kaupungit voivat olla kasvualusta, jolla kirittää innovaatiotoimintaa ja skaalata ratkaisuja. Yhteistyö kaupunkien toimijoiden välillä sekä kirkastaa suuntaa, lisää vauhtia että luo mahdollisuuksia yrityksille niiden sijaintipaikasta riippumatta.

Jos olisin ekosysteemityön fasilitoija verrokkikaupungissa, haluaisin oppia Jyväskylästä päättäväistä tiedolla johtamista ja pyrkimystä seurata oman ekosysteemityön vaikuttavuutta. Lisäksi perehtyisin siihen, miten kaupunki ottaa yritykset mukaan ekosysteemityöhön sekä tapaan, jolla kaupunki pitää yllä strategisen tason keskustelua tekemisen suunnasta ja painotuksista. Yksittäisenä esimerkkinä nostan mielelläni esiin Jyväskylän vetämän kansallisen Sport- Suomi -vetovastuuhankkeen, jossa on lähdetty rohkeasti, määrätietoisesti ja onnistuneesti avaamaan portteja kansainväliselle kasvulle ja yhteistyölle.

Ekosysteemityön vaikuttavuuden mittaaminen on kuin koittaisi seurata rakennustöiden etenemistä työmaan aidan kurkistusluukusta, joka on tehty päiväkotilapsen silmien korkeudelle. Sitä tietää, että työmaalla tapahtuu taatusti paljon enemmän kuin mitä luukusta näkee. Silti yksittäisetkin mittarit ovat merkkejä jostain. Varmasti useat kaupungit seuraavat esimerkiksi uusien yritysten määrää, Business Finlandin rahoitusta sekä kotiutetun kansainvälisen rahoituksen määrää.

Riina Niemi
Kehittämispäällikkö
Innokaupungit

“Ekosysteemityön vaikuttavuuden mittaaminen on kuin koittaisi seurata rakennustöiden etenemistä työmaan aidan kurkistusluukusta, joka on tehty päiväkotilapsen silmien korkeudelle. Sitä tietää, että työmaalla tapahtuu taatusti paljon enemmän kuin mitä luukusta näkee.”

Tiiviistä yhteistyötä alueella

Ekosysteemityötä tehdään tiiviissä yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa. Keskeisimpiä yhteistyökumppaneitamme ovat korkeakoulukumppanimme Jyväskylän yliopisto ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu sekä Jyväskylän Yritystehdas.

Ekosysteemin toiminnalle merkittävää on yritysten mahdollisuus sijoittua Jyväskylän Yritystehtaalle, ja vuosina 2023–2024 viisi yritystä sijoittuikin sinne ekosysteemityön ohjelmien kautta. Yritystehtaan toimitusjohtaja **Marko Sorri** kertoo, että Yritystehtaan näkökulmasta alueen ekosysteemityö on auttanut merkittävästi Yritystehtaan toimintaa luoden pohjaa palvelu liikeidean omistajia, kasvuyritystoiminnasta kiinnostuneita sekä varhaisen vaiheen startup-yrityksiä.

- Saamme tärkeää tukea alueen eri toimijoilta ja konkreettisia yhteyksiä sopiviin asiakasyrityksiin, jotka ovat päättäneet siirtyä tai käynnistää liiketoimintaansa Yritystehtaan palveluiden avittamina. Yhteistyötä tehdään hyvin tiiviisti erityisesti Jyväskylän kaupungin elinkeinopalveluiden, Jyväskylän Yliopiston ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun kanssa. Toiminta on kehittynyt hyvään suuntaan ja toimijoiden yhteistyö on tänä päivänä sujuvaa, kun taustalla on lisätty ymmärrystä eri rooleista ja toiminnan tavoitteista sekä luotu myös yhteisiä visioita, Sorri toteaa.

-Ekosysteemityön fokusalueet ovat yhdenmukaisia Jyväskylän ammattikorkeakoulun (Jamk) osaamisprofilaation kanssa. Jamk:n näkökulmasta ekosysteemityö edistää yhteistyötä eri sidosryhmien, kuten yritysten, julkisen sektorin, tutkimuslaitosten ja oppilaitosten välillä, kommentoi Jamkin tutkimuksesta vastaava vararehtori **Mika Karjalainen**.

- Yhteistyö ekosysteemissä parantaa ammattikorkeakoulun kykyä löytää uusia hankepartnereita ja näin osallistua merkityksellisiin projekteihin ja tutkimukseen, joilla käytännössä tehdään ekosysteemityötä määritetyissä fokuksissa. Toimijoiden yhteistyö mahdollistaa erikoistumisen, jonka kautta päällekkäinen työ vähentyy ja näin voidaan saavuttaa enemmän yhdessä. Yhteistyö ekosysteemeissä johtaa usein resurssien, kuten rahoituksen, asiantuntemuksen ja infrastruktuurin jakamiseen. Jakamalla resursseja voidaan merkittävästi parantaa ekosysteemitoimijoiden kyvykkyyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia. Työelämä lähtöisenä korkeakouluna ammattikorkeakoululle on tärkeää varmistaa ammattikorkeakoulun osaamisprofiilin ja osaamisen tason ajantasaisuus, ja tähän ekosysteemityö antaa loistavan foorumin, Karjalainen jatkaa.

Co-creating carbon neutral future

Cefmof's impact on Jyväskylä's development

Cefmof's vision is actively shape the future, ensuring that Jyväskylä evolves in sustainability. Cefmof views cities as ecosystems where mobility, energy, and urban life are balanced with the environment. By fostering collaboration between academia, industry, and public institutions, Cefmof creates a foundation for innovative solutions.

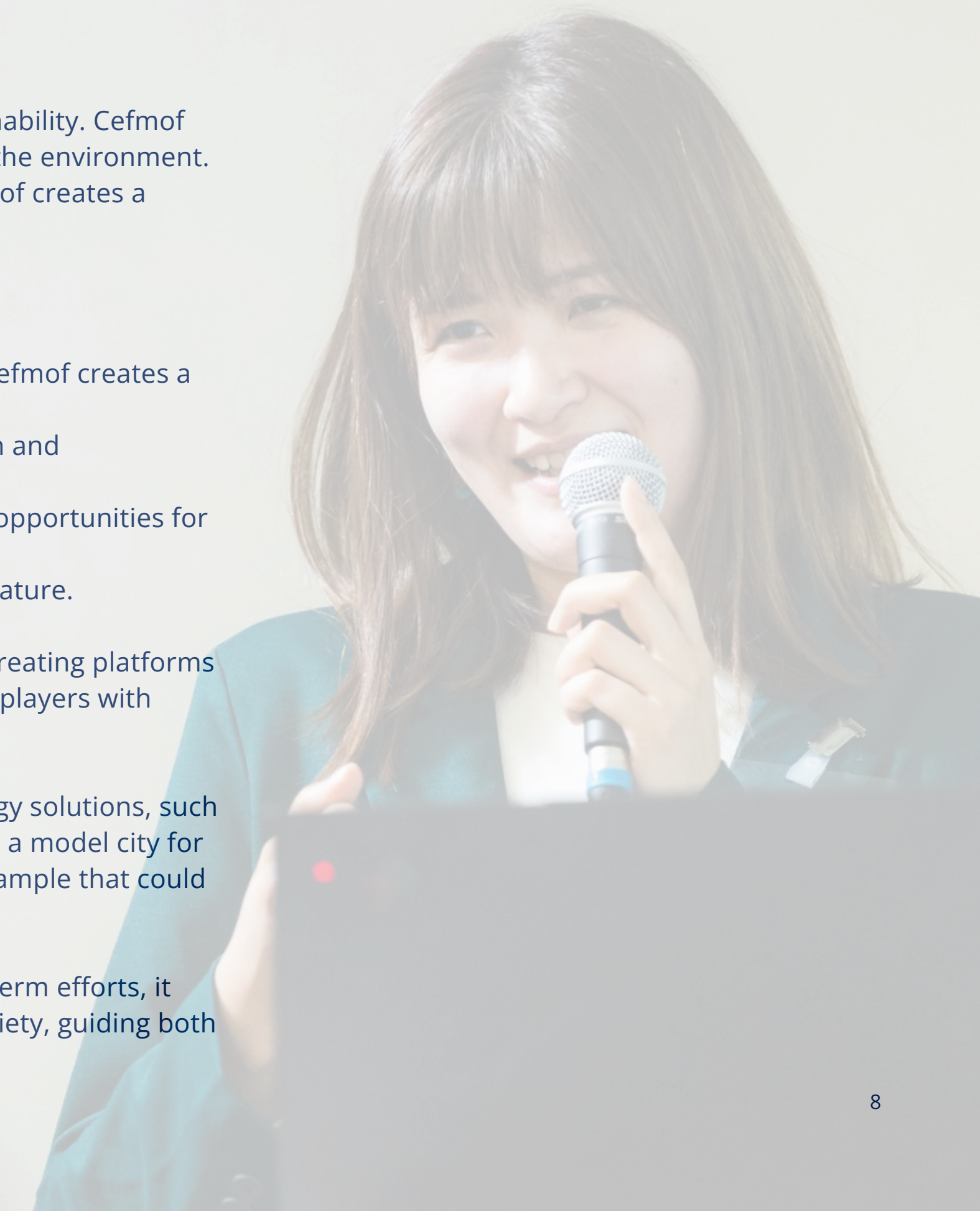
Cefmof plays a key role in supporting Jyväskylä's sustainable development:

- By fostering collaboration between academia, industry, and public institutions, Cefmof creates a foundation for innovative solutions.
- Cefmof accelerates green transition and hydrogen ecosystem through innovation and experiences.
- The role of the community in advancing sustainability by offering education and opportunities for businesses and citizens to adapt to the green economy.
- The aim is to foster a cultural shift where sustainable practices become second nature.

In addition, Cefmof is providing access to cutting-edge research and development. Creating platforms for experimentation and real-world testing in urban environments. Connecting local players with global opportunities.

In its pursuit of carbon neutrality, Cefmof promotes the adoption of renewable energy solutions, such as hydrogen-powered mobility. Cefmof plays a crucial role in positioning Jyväskylä as a model city for sustainable development. Its focus on green hydrogen development serves as an example that could inspire other national and international cities.

Cefmof's work ensures that there is no gap in the city's development. Through long-term efforts, it supports Jyväskylä's transition to a carbon-neutral and green hydrogen-powered society, guiding both businesses and the city toward a shared vision of sustainability.

Ekosysteemityön KPI:t ja muut indikaattorit

EKOSYSTEEMIEN ELINVOIMA KASVAA JA KEHITTYY

KPI:t

- Yritysten määrä verkostossa eri sitoutumisen tasoilla
- Ohjelmien NPS-luku

Määrälliset mittarit:

- Uudet tuotteet, palvelut ja liiketoiminta, joita vauhditettu ekosysteemin tuella
- Näkyvyys kansallisessa ja kansainvälisessä kentässä (kumppanuudet laajemmissa verkostoissa)
- Kehittämisprojektien määrä

Laadulliset:

- Laajapohjaiset kumppanuudet
- Toimijoiden sitoutuminen ja aktiivisuus
- Yhteiskehittämisen kulttuuri
- Rahoituksen ja johtamisen mallit
- Yritysten uudet kumppanuudet
- Yritysten ja tutkimustoimijoiden väliset kumppanuudet

PROJEKTIPORTFOLIO KASVAA

KPI:t

- Hankkeiden kokonaisvolyymi
- Rahoituslähteiden monipuolisuus

Määrälliset:

- Hankemäärä
- Kaupungin omarahoitus hankkeille
- Hankekumppaneiden määrä

Laadulliset:

- Projektien laatuindeksi, joka perustuu hankkeiden kunnianhimoon ja rahoituksen vaikeustasoon

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA LISÄÄNTYY

KPI

- Kansainvälisten organisaatioiden määrä omissa projekteissa

Määrälliset:

- Kansainvälisten verkostojen jäsenyydet
- Uusien kansainvälisten arvoverkkojen syntyminen ja markkina-avaukset

EKOSYSTEEMIEN VETOVOIMA KASVAA

KPI

- Ekosysteemien viestinnän tilaajien määrä (sosiaalisen median kanavat ja uutiskirjeet)

Määrälliset:

- Verkkosivujen vierailijamäärä
- Inbound-aloitteiden määrä
- Verkkosivujen artikkelimäärä

Laadulliset:

- Sosiaalisen median orgaaninen näkyvyys
- Tapahtumien NPS-luku

EKOSYSTEEMITOIMIALAT JA -YRITYKSET KEHITTYVÄT

KPI:t

- Keski-Suomen T&K-menot (€ / % BKT:sta) yrityksissä sekä julkisella ja korkeakoulusektorilla
- Jyväskylään sijoittuvat tai perustetut kasvuyritykset

Määrälliset:

- Yritysten nettovaikutukset
- Keski-Suomen vienti
- Uudet yritykset ja konkurssit
- Ekosysteemitoimialojen liiketoiminnan kasvu ja kannattavuus

Aikajana 2021–2024

KPI 1: EKOSYSTEEMI- TOIMIALAT JA - YRITYKSET KEHITTYVÄT

Matkalla kohti yhteisiä T&K-tavoitteita

Nykyinen hallitus on päättänyt yli miljardin euron lisäyksestä tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoitukseen vuoteen 2027 mennessä. Sitran tuoreen selvityksen mukaan julkinen rahoitus kannustaa merkittävästi lisäämään yritysten omia T&K-panostuksia erityisesti pienissä ja voimakkaasti kasvuhakuisissa yrityksissä, jotka ovat myös ekosysteemyön keskiössä. Ekosysteemyön ydintehtävänä on vauhdittaa TKI-toimintaa ja auttaa erityisesti kärkialojen yrityksiä kasvamaan.

Jyväskylän innovaatioekosysteemyössä on Työ- ja elinkeinoministeriön sopimuksen puitteissa päästy puoleen väliin, tähtäimessä Kansallisen TKI-tiekartan vision mukaisesti TKI-investointien kasvattaminen 4 prosenttiin bruttokansantuotteesta. Keski-Suomessa tavoitteen saavuttaminen edellyttää, että TKI-toimintaan panostetaan vuosittain noin 150–200 miljoonaa euroa nykyistä enemmän.

-TEM:in teettämästä Ekosysteemyön väliarvioinnista käy ilmi, että Jyväskylä on erittäin hyvässä asemassa innovaatioekosysteemyön etenemisen suhteen. Kaupunki on sitoutunut valtakunnalliseen tavoitteeseen TKI-toiminnan kasvattamiseksi. Tulevina vuosina on tärkeää tehdä töitä etenkin sen eteen, että myös TKI-rahoitus ohjautuu tehokkaasti yritysten eduksi, Jyväskylän kaupunginjohtaja **Timo Koivisto** toteaa.

Keski-Suomen T&K-menot ovat olleet kasvussa viime vuosina ja erityisesti yritysten T&K-menot kasvoivat. Edelleen muualla maassa yritysten osuus (68%) on Keski-Suomen yritysten osuutta (53%) suurempi T&K-menoissa, jonka vuoksi tätä osuutta on syytä kasvattaa entisestään alueen ja yritysten kilpailukyvyn edistämiseksi. Sitran mukaan yritykset arvioivat T&K-menojen kasvavan noin 26 prosenttia vuosien 2023 ja 2027 välillä, mikä vaikuttaa lupaavalta koko Suomen kasvutavoitteiden suhteen.

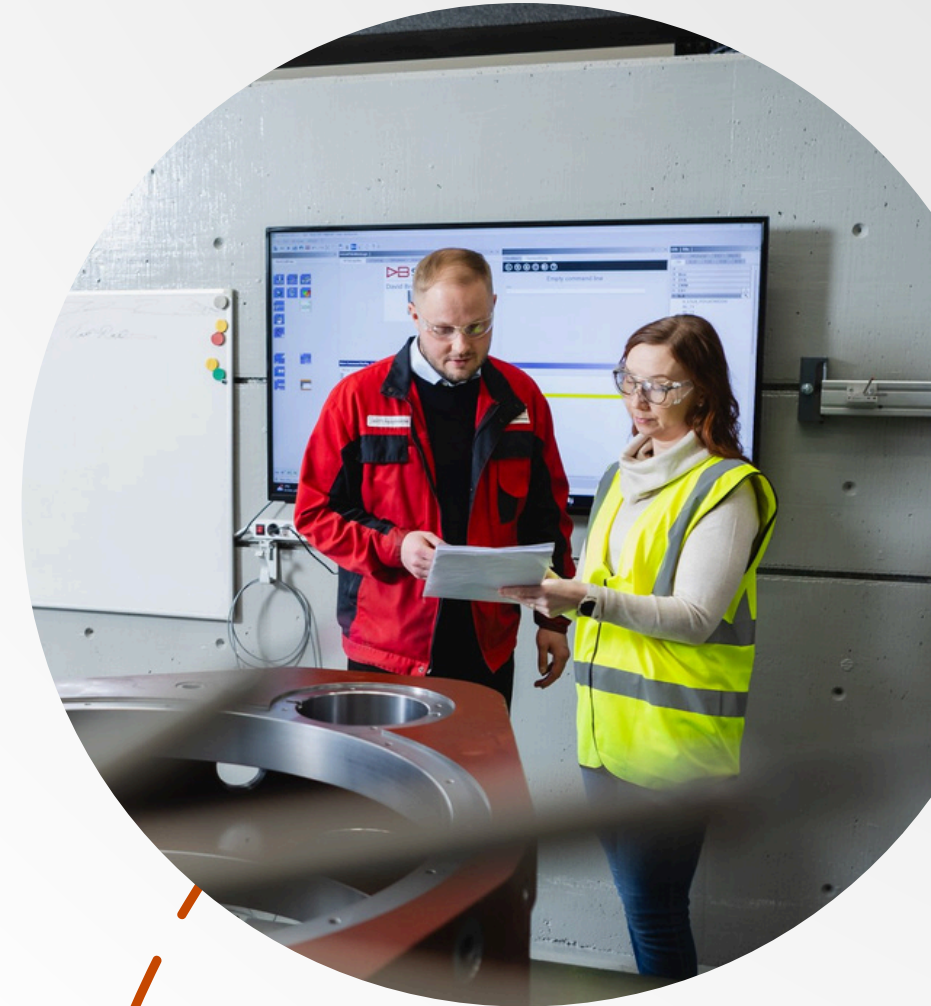
Kasvu Openin tuottaman Kasvun tilannekuva -tiedon perusteella molemmilla kärkialoillamme yrityksillä on kovia kasvutavoitteita sekä suuri tarve rahoitukselle. Nuorille yrityksille innovatiivisuus ja jatkuva kehittäminen saattavat olla yrityksen elinehto. Kasvuun tarvitaan uudistumista ja uusien teknologioiden haltuunottoa. Analyysin perusteella uutta teknologiaa hyödyntää ja siihen investoi noin puolet hyvinvointialan ja teollisuuden yrityksistä, ICT-kulujen ollessa kuitenkin vain pari prosenttia liikevaihdosta.

Sitran mukaan yrityksistä 16 prosenttia tekee jatkuvaa yhteistyötä korkeakoulujen ja/tai tutkimuslaitosten kanssa. Korkeakouluyhteistyössä korostuvat voimakkaasti kasvuhaluiset yritykset. Jyväskylässä TKI-toiminnan kiihdyttämistä on ”telakoitu” vuosina 2023–2024 Jyväskylän kaupungin, yliopiston ja ammattikorkeakoulun kanssa yhteisellä kehityshankkeella. Alueellisten tarpeiden ja osaamisen yhteensovittamista on tärkeää jatkaa, jotta TKI-toimintaa saadaan kiihdytettyä korkeakoulujen avulla.

Tavoitetila siis tiedetään ja Jyväskylässä meillä on peruselementit kunnossa parantamassa onnistumisen todennäköisyyttä: puoleen väliin edennyt ja koko ajan laajeneva ekosysteemyö, osaavat ja sitoutuneet toimijat, yhteisiä toimintatapoja, sekä jaettava luottamusta, dataa ja rahoitusta matkan varrelle. Kasvupotentiaalia on kansainvälisessä rahoituksessa - sekä yrityssectorilta että kilpailluissa eurooppalaisissa rahoituksissa. Myös jatkossa yksi tärkeimmistä resursseistamme on luottamus, joka perustuu kuunteluun ja dialogin rakentamiseen yritysten ja muiden toimijoiden kanssa. Yhdessä olemme enemmän!

Leena Martin
Projektisuunnittelija
Elinkeinopalvelut

Tekstin lähteet:

- [Keski-Suomen TKI-strategia & TKI toimenpidesuunnitelma \(ELY-keskus\)](#)
- [Keski-Suomen aikajana, sekä Osaaminen - Keski-Suomi ennakoi \(Keski-Suomen liitto\)](#)
- [Tutkimus yritysten investoinneista T&K-toimintaan \(Sitra\)](#)
- [Näkymiä pk-yritysten kasvusta \(Kasvu Open\)](#)
- [Yritysten t&k-toiminnan rakenne 2024 \(Labore\)](#)

Jyväskylän TKI-toimintaa vauhdittamassa

Sitran julkaisema [tutkimusraportti TKI-toiminnasta yrityksissä](#) osoittaa, että kasvuhakuiset ja pienet yritykset ovat kiinnostuneita T&K-investoinneista. 16 prosenttia yritysjohtajista kertoi yrityksensä tekevän säännöllisesti korkeakoulu yhteistyötä, ja 67 prosenttia puolestaan vastasi, että tekisi yhteistyötä enemmän, jos se olisi nykyistä helpompaa. Miten ihmeessä yhteistyötä sitten voisi helpottaa? Muun muassa tätä on pohdittu Jyväskylän yliopiston matemaattisluonnontieteellisessä tiedekunnassa – ja lopputuloksena on syntynyt toimintatapoja, jotka madaltavat yritysten kynnystä TKI-yhteistyöhön korkeakoulujen kanssa.

Jyväskylän yliopisto, Jyväskylän ammattikorkeakoulu ja Jyväskylän elinkeinopalvelut toimivat yhdessä TKI-telakointi-hankkeessa, jossa yhdistetään tieteellistä ja teknologista osaamista yritysten kehittämistarpeisiin. Hankkeen yhtenä tavoitteena on, että liiketoiminnallista tutkimus- ja kehittämistyötä tehtäisiin entistä useammin yhteistyössä tutkimusorganisaatioiden kanssa. Jyväskylän yliopiston matemaattisluonnontieteellisen tiedekunnan yrityspalvelupäälliköt **Anni Taponen** ja **Suvi Harsunen** kertovat, että hankkeessa on kuunneltu tarkalla korvalla yritysten tarpeita. Yksi konkreettinen tulos TKI-telakoinnista on siitä syntynyt yritys yhteistyön käsikirja, jossa tarjotaan tutkijoille hyvin käytännönläheisiä ohjeita. Käsikirjassa kerrotaan esimerkiksi, miten ja missä vaiheessa lähestyä yrityksiä tai millaisia sopimuksia yritys yhteistyö vaatii. Käsikirjan on tarkoitus helpottaa ja sujuvoittaa yhteistyötä.

- Käsikirjan vinkit ovat syntyneet elävän elämän esimerkeistä. Nämä ovat melko universaaleja asioita yliopiston sisällä. Vaikka meidät on palkattu kehittämään omaa tiedekuntaamme, koko yliopisto kehittyy samalla, ja hyväksi havaitut toimintamallit on tarkoitus hyödyntää koko yliopistossa, Taponen sanoo.

[Lue koko juttu täällä.](#)

Anne Niskakangas
projektikoordinaattori
Jyväskylän elinkeinopalvelut

TKI-haasteita ratkotaan yhdessä

Maailma muuttuu koko ajan monimutkaisemmaksi, ja kohtaamistamme haasteista tulee entistä moniulotteisempia, toteaa Valmetin Beyond Circularity -veturiohjelman vastuullinen johtaja **Viivi Villa-Nuottajärvi**.

- Me tarvitsemme kumppaneita ratkomaan ongelmia kanssamme ja luomaan hyvinvointia Suomeen. Edes isot teknologiateollisuuden toimijat eivät tänä päivänä pärjää yksin.

Valmet on ollut tiiviisti mukana Jyväskylän yliopiston, Jyväskylän ammattikorkeakoulun ja Jyväskylän elinkeinopalveluiden yhteisessä TKI-telakointi-hankkeessa, jossa yhdistetään tieteellistä ja teknologista osaamista yritysten kehittämistarpeisiin. Villa-Nuottajärvi kertoo tunnistavansa TKI-telakoinnissa yhteisesti jaetun huolen siitä, ettei pk-yritysten ole aina helppoa saada apua TKI-tarpeisiinsa.

- Ennen TKI-telakointia avun saaminen oli hyvin vaikeaa, jos ei tiennyt oikeita henkilöitä korkeakoulujen sisältä. Välillä oikean ihmisen etsimiseen meni niin kauan, että tilanne oli jo saattanut mennä ohi yrityksen osalta.

Villa-Nuottajärvi kokeekin, että yksi TKI-telakoinnin konkreettisimmista hyödyistä on ymmärryksen kasvu korkeakoulujen sisällä ja sisäisen organisoinnin paraneminen.

- TKI-telakoinnin avulla on pystytty selvittämään, mikä on TKI-yhteistyön akilleenkantapää ja luomaan prosesseja, joilla yhteistyötä helpotetaan. Ilokseni olen myös kuullut, että hyvää kehitystä jatketaan ja TKI-telakoinnin aikaansaamia tuloksia hyödynnetään myös tulevaisuudessa.

[Lue koko juttu täällä.](#)

European unionin osarahoittama

KESKI-SUOMEN LIITTO

JYVÄSKYLÄ

jamk | Jyväskylän ammattikorkeakoulu

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Viivi Villa-Nuottajärven mielestä Keski-Suomi on mielenkiintoinen alue. "Alueella on paljon uusia, kehittyviä liiketoimintamahdollisuuksia ja teknologioita, laadukasta osaamista sekä hyvät mittaus- ja tutkimusympäristöt."

Liikunta, terveyden edistäminen ja hyvinvointi

Suomalaisesta osaamisesta maailman luokan kasvutarinoita! Tällä ajatuksella olemme sparranneet vahvuksiamme kansallisesti ja kokeilleet siipiämme kansainvälisillä areenoilla. Sport Suomi valtakunnallinen vetovastuuhanke kokosi yhteen kolmen kaupungin voimavarat urheiluliiketoiminnan vauhdittamiseksi yhdessä kasvuhakuisten yritysten kanssa. Yritysten palaute yhteistyöstä on yksiselitteistä: Suomi-joukkueena olemme pitelemättömiä! Väliraporttimme sisältää tarinoita tämän matkan varrelta.

Tuotekehitysyhteistyö yritysten ja huippututkimuksen välillä on saanut vauhtia Jyväskylässä useiden projektien välityksellä. Huippu-urheilun instituutti KIHU on näyttänyt mallia uudistuneella otteellaan Jyväskylän yliopiston ja Jyväskylän Ammattikorkeakoulun kanssa yhteistyönä kehitetyllä Jyväskylä Sport Innovation Hub -toimintamallilla. Asiantuntijoiden omistautuminen Suomalaisen urheilun TKI -verkoston yhteen kutomiselle on synnyttänyt alustan urheiluopistoille, TKI-yksiköille ja urheilusektorin toimijoille koota voimansa yhteen ja kutsua yhteistyöhön mukaan yrityksiä. Jyväskylän kaupungin elinkeinopalveluiden orkestroiman yrityslähtöisen ja tutkittuun tietoon perustuvan innovaatioekosysteemityön kädenjälki koordinaattorina, vauhdittajana ja verkostojen rakentajana ulottuu nyt jo Eurooppaan.

Hhub

Nina Rautiainen
Ohjelmapäällikkö
Elinkeinopalvelut

Vuonna 2023 käynnistimme yhteistyön Bilbaoon Biskaian alueen kanssa ja vuonna 2024 saimme kutsun Nordic Sport Tech Alliance perustajajäseneksi. Eurooppalaisten sijoittajien EBAN verkosto on herätelty mukaan investoimaan teknologiaan, jolla voidaan vahvistaa niin huippu-urheilijoiden suorituskykyä kuin kannustaa kaupunkilaisia liikunnallisempaan ja aktiivisempaan arkeen. Ihmisen ja teknologian kohtaamisesta on löytynyt myös vahvuusalue, jolla Jyväskylä profiloituu Nato-keskusteluissa sotilaan suorituskyvyn ja arktisen resilienssin kehittäjäkumppanina.

Jyväskylään rakentumassa olevan uuden Hippos kokonaisuuden merkitys on suuri, kun halutaan rakentaa konkreettisia testaus- ja kehitysympäristöjä uusien innovaatioiden synnyttämiseksi. Robotiikan, tekoälyn ja pelillistämisen mahdollistamat innovaatiot tekevät tuloaan. Tavoitteita riittää vielä siis myös vuosille 2025–2027.

Liikunta, terveyden edistäminen ja hyvinvointi

Tutustu alan tilannekuvaan Jyväskylässä [täällä](#)

Ekosysteemyö lukuina vuosina 2023–2024:

335 Yritystä tai organisaatiota mukana ohjelmissa, yhteiskehittämisessä tai tapahtumissa

34 tapahtumaa tai ohjelmaa LTH-ekosysteemissä

4 LTH -ekosysteemihanketta, joissa toimintaa laajennettu yhteistyössä kumppaneiden kanssa

Pohjoismaista yhteistyötä

The
Factory

Hhub-ekosysteemi on solminut Nordic Sportstech Alliancen kanssa sopimuksen, jonka toivotaan johtavan pohjoismaisiin sijoituksiin keskisuomalaisille liikunta- ja terveysalan yrityksille. Kyseessä on yhteistyö- ja kumppanuussopimus pohjoismaisia sportstech-ekosysteemejä edustavien tahojen välillä.

Sopimus keskittyy vahvistamaan pohjoismaisten organisaatioiden yhteistyötä. Sopimukseen liittyy urheiluteknologian keskittymiä Suomesta, Ruotsista, Tanskasta, Norjasta ja Islannista, ja sen tarkoituksena on auttaa startup-yrityksiä skaalautumaan globaaliin urheilumarkkinaan. Pohjoismaat ovat erinomaisia muun muassa puettavien laitteiden, suoritusanalytiikan, fanien sitouttamisen, loukkaantumisten ennaltaehkäisyn ja digitaalisten terveysratkaisujen alalla.

Jyväskylän kaupungin ja TEMin solmimassa ekosysteemisopimuksessa yhtenä tavoitteena on, että arvoverkostotavoite laajenee kansallisesta pohjoismaiseksi. Nordic Sportstech Alliancen myötä tähän avautuu uudenlaisia mahdollisuuksia, joiden myötä myötä alueen liikunnan, terveyden ja hyvinvoinnin yritykset voivat onnistuessaan saada pohjoismaisia sijoituksia.

“Meidän tehtävämme on auttaa pk-yrityksiä menestymään, ja tähän työhön tarvitsemme konkreettisia keinoja. Siksi olenkin erityisen iloinen sopimuksesta, joka luo yrityksillemme uusia, kansainvälisiä mahdollisuuksia.”

Ari Tolonen, elinkeino- ja työllisyyspalveluiden toimialajohtaja

Lue lisää täältä

Uudistuva teollisuus

Jyväskylän yksi ekosysteemikärjistä on uudistuva teollisuus. Perusteet tälle ovatkin varsin selkeät: Keski-Suomen talous lepää vahvasti valmistavan teollisuuden ja sen tuomien vientitulojen varassa. Tämä ei kuitenkaan ole koko tarina.

Keski-Suomen teollisessa historiassa ase- ja sotakorvaustuotteiden valmistuksen rooli on merkittävä. Vaikka esimerkiksi paperikoneiden, traktoreiden ja teollisuusvaihteiden suunnittelu- ja valmistustoiminnat ovat eriytyneet omiksi valmistuksenhaaroikseen, nojaavat ne samaan teolliseen perinteeseen ja osaamispohjaan. Sotakorvaustuotteita emme enää valmista, mutta yrityksemme ovat vahvasti eturintamassa kehittämässä tulevaisuuden tuotteita ja ratkaisuja tämän päivän tarpeeseen. Näin vastaamme ilmastokriisiin ja kestävyysvajeen kaltaisiin globaaleihin haasteisiin. Jyväskylässä Valmetin suunnittelemat koneet ja laitteet takaavat, että hyödynnämme luonnonvaroja mahdollisimman tehokkaasti ja kestävästi. Spinnovan kehittämä maailman kestävin tekstiilikuitu puolestaan vastaa tekstiiliteollisuuden kestävyyshaasteisiin. Aisti Corporation taas tukee rakennusteollisuuden siirtymää kohti hiilineutraaliutta tuomalla markkinoille kestäviä, luontopohjaisia akustointiratkaisuja.

Jyväskylän uudistuvan teollisuuden mahdollisuudet varsinkin kestävän valmistuksen saralla ovat huomattavat ja niiden eteen teemme töitä. Voimme tukea niin suomalaista kuin eurooppalaista teollisuutta, kun siirrymme kohti kestävämpää teollisuutta ja talousjärjestelmää. Se vaatii uudistumista.

 [Jyväskylän elinkeinopalvelut / Uudistuva teollisuus](#)

Timo Harju
Ohjelmapäällikkö
Elinkeinopalvelut

Uudistuva teollisuus

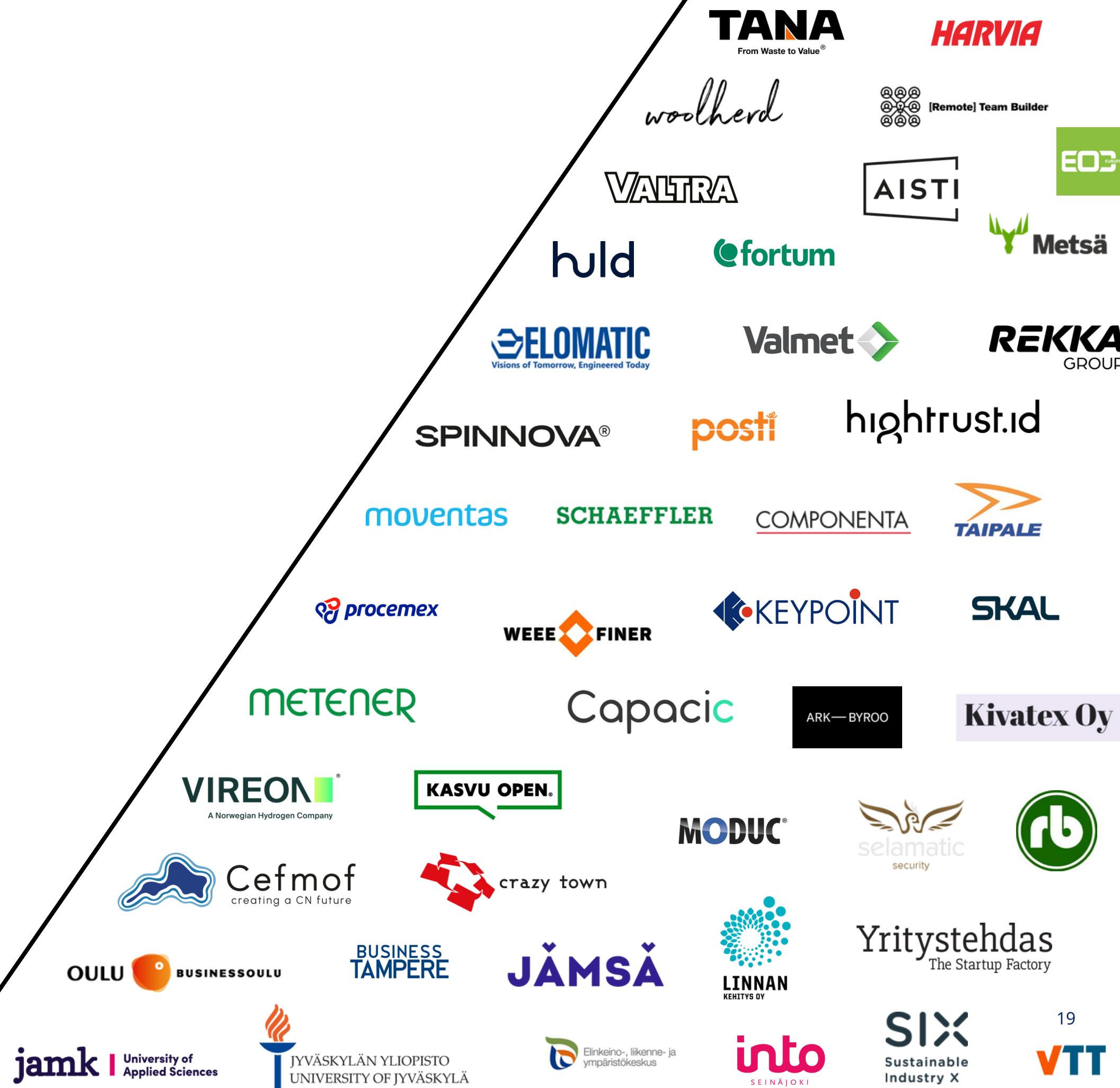
Tutustu alan tilannekuvaan Jyväskylässä [täällä](#)
Ekosysteemyö lukuina vuosina 2023–2024:

294 Yritystä tai organisaatiota mukana ohjelmissa, yhteiskehittämisessä tai tapahtumissa

21 Tapahtumaa tai ohjelmaa UT-ekosysteemissä

3 Yritysten sijoittumiscasea, joita oltu neuvottelemassa Jyväskylään

4 Uutta hanketta, joissa toimintaa laajennettu yhteistyössä kumppaneiden kanssa

ICT- ja kyberturvallisuussektori on yksi Jyväskylän kansallisesti ja kansainvälisesti tunnetuista, kasvavista toimialoista. ICT ja kyberturvallisuus linkittyvät monin tavoin alueemme muihin kärkialoihin. ICT ja kyberturvallisuus on läpileikkaavana teemana vahvasti mukana sekä Jyväskylän ekosysteemityön liikunnan, terveyden ja hyvinvoinnin (mm. data-alustamallit, terveystietojen kyberturvallisuus) että uudistuvan teollisuuden kärjissä (valmistuksen digitalisaatio, teollisuuden resilienssi, kriittisen infran ja uusien materiaalien turvallisuus). Läpileikkaavuutensa lisäksi, on se myös vahva ja kasvukykyinen oma toimialansa, jolla on Jyväskylässä vahva identiteetti ja sitoutumisen taso koko ekosysteemissä.

Kyberturvallisuuden osaamista on Jyväskylässä kehitetty 10 vuoden ajan. Jyväskylässä sijaitsee muun muassa kyberturvallisuuden tutkimus-, kehitys- ja koulutuskeskus JYVSECTEC sekä Suomen kyberosaamiskeskus FICEC. Jyväskylässä on kansainvälisiä tunnettuja alan teollisuustoimijoita, sekä keskeisiä valtiollisia toimijoita. Vuonna 2024 Keski-Suomelle myönnettiin Euroopan kommission Innovation Valley -status kyberturvallisuuden kärjessä. Myös peliteollisuus vahvistuu Jyväskylässä, Suomen ensimmäinen Unreal engine -koulutuskeskus sijoittuu Jyväskylään mahdollistaen uusia kehityssuuntia ekosysteemityössä.

Alan edelläkävijänä Jyväskylä jatkaa kehitystä. ICT-alan yrityksissä kehityshalukkuutta löytyy kansainvälistymiseen, verkottumiseen ja rahoitushakuihin osallistumisessa. Erityisesti ihmisen toiminta digitaalisessa maailmassa sekä kognition ja kokonaisresilienssin huomioiminen tulee jatkossa kasvattamaan merkitystään turvallisen ja huoltovarman ympäristön luomisessa. Datan turvallinen ja tehokas hyödyntäminen kaupunkisuunnittelussa kasvaa, mutta samalla korostuu tarve huomioida sen turvallisuus sekä digitaalisuuden kestävyysnäkökulmat.

 [Jyväskylän elinkeinopalvelut](#)

Sanna Laakso
Ohjelmapäällikkö
Elinkeinopalvelut

ICT ja Kyber

Tutustu alan tilannekuvaan Jyväskylässä [täällä](#)

Ekosysteemyö lukuina 2023–2024:

85

Yritystä tai organisaatiota mukana ICT-ohjelmissa, yhteiskehittämisessä tai tapahtumissa

61

Yritystä mukana ekosysteemyössä

4

Tapahtumaa ICT - ekosysteemissä

3

Yritysten sijoittumis-
casea, joita oltu
neuvottelemassa
Jyväskylään

aiwo

Patria

SENOP

SPINNOVA®

SAVOTTA

PSYON GAMES

CWF
Cyberwatch Finland

etteplan

IQM

secapp

DIGI &
CENTER
GAME

KPMG

huld

crazy town

Cefmof
creating a CN future

Yritystehdas
The Startup Factory

SIX
Sustainable
Industry X

jamk | University of Applied Sciences

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

FICEC²¹
FINNISH CENTER OF EXPERTISE
FOR CYBERSECURITY

FOCUS

STAY FOCUSED

KPI 2: PROJEKTI- PORTFOLIO KASVAA

Ekosysteemityön projektiportfolio

6,27MEUR

Kestävän kaupunkikehittämisen EAKR-rahoitteiset hankkeet, joilla ekosysteemiliitännäisyys. Ekosysteemityötä toteutetaan ja yhteisiä tavoitteita jaetaan monen muun alueen hankkeen ja toimenpiteen kesken.

2023 – 2027

Näitä hankkeita on toteutettu tai toteutetaan vuosien 23–27 aikana.

9

organisaatiota

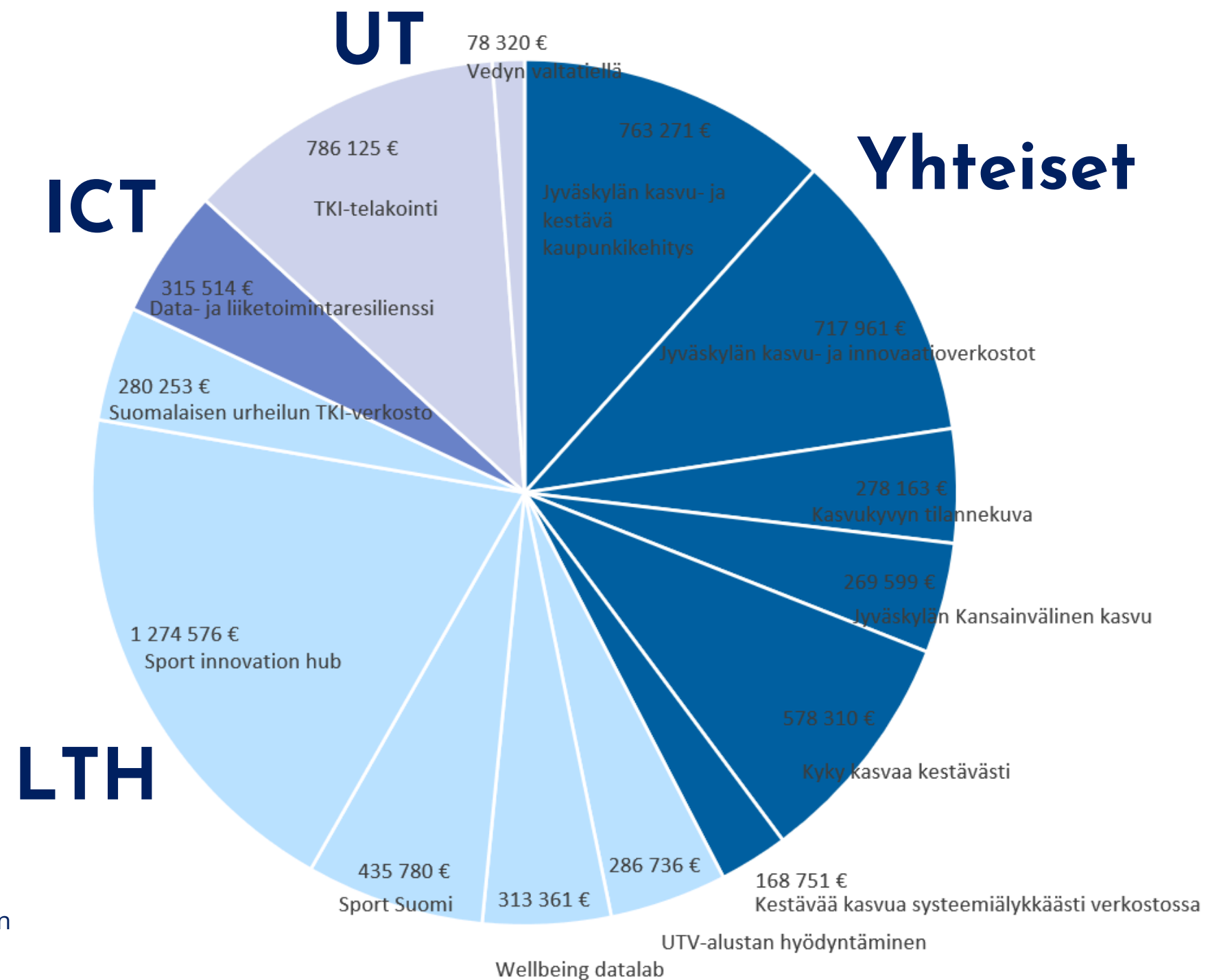
9 eri organisaatiota toteuttamassa kestävän kaupunkikehittämisen alaisia ekosysteemihankkeita vuosina 2023–2024

2

Hanketoria

HankeTORI-tapahtumia järjestettiin ekosysteemitoimijoille “Yhteinen vaikuttavuus” ja “Hankkeiden hyödyt yrityksille” teemoissa. Mukana tapahtumissa olivat kaikki EAKR-rahoitusta hankkeille ekosysteemikärkialoilla saaneet toimijat.

Mihin ekosysteemihankkeilla tähdätään?

Innokaupunkien verkostolla on yhteinen vaikuttavuusmalli (ks. kuva), joka luo pohjaa sille, millaisiin asioihin kiinnitetään huomiota ekosysteemin toiminnan vaikuttavuutta tarkasteltaessa. Innokaupunkien omilla sivuilla on mallin kokonaisuus, josta pääsee porautumaan teemoihin ja eri tietolähteistä koostettuihin tilastoihin. Raportti sisältää Innokaupunkien yhteiset mittaritiedot sekä mainintana muita tietolähteitä vaikuttavuustyön tueksi.

Jyväskylän omissa ekosysteemihankkeissa tavoitteina muun muassa:

- 61** Yritystä yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa
- 55** PK-yritystä tekee tuote- tai prosessi-innovaatioita
- 47** Yritystä osallistuu yhteiskehittämiseen
- 25** PK-yritystä aloittaa uutta liiketoimintaa

Lue Innokaupunkien vaikuttavuudesta lisää [täällä](#).

KPI 3: EKOSYSTEEMIEN ELINVOIMA KASVAA JA KEHITTYY

Arvoverkot

Arvoverkkotyön tavoitteena on yhdistää yrityksiä, organisaatioita sekä oppi- ja tutkimuslaitoksia, jotta ne voivat yhdessä luoda uutta osaamista, innovaatioita ja liiketoimintaa sekä parantaa Suomen kansainvälistä kilpailukykyä. Jyväskylän kaupungin johdolla on muodostettu teemallisia arvoverkkoja. Teemat kytkeytyvät ekosysteemikärkeen ja käynnistetyillä arvoverkostoilla vauhditetaan alueen ja yritysten kasvua sekä TKI-kyvykkyyttä kasvupotentiaalia omaavissa teemoissa. Arvoverkostot ovat avoimia kehittämisalustoja kaikille kasvuhalukkaille yrityksille ja toimijoille. Teemallista kehittämistä arvoverkostoissa on tehty seuraavissa teemoissa: ihmisen suorituskyky, vety, biokuitu ja Naton uudet mahdollisuudet.

Arvoverkkojen toiminta perustuu siihen, että mukana olevat yritykset ja organisaatiot kokevat sen hyödylliseksi. Tavoitteena on tuoda toimijoita yhteen, haastaa yritykset näkemään uusia mahdollisuuksia ja rohkaista tarttumaan niihin. Jyväskylän elinkeinopalvelut tukevat tätä prosessia tarjoamalla kansallisia ja kansainvälisiä mahdollisuuksia sekä auttamalla arvoverkkoja toteuttamaan omia tavoitteitaan sekä löytämään uusia kumppaneita mm. TKI-toimintansa vauhdittamiseen ja yhteiskehittämiseen.

Vety-arvoverkko

Vety-arvoverkko on kokoontunut säännöllisesti yhteen Vety-verkottamoihin, joiden tarkoituksena on ollut työstää yhdessä ajatuksia vetytaloudesta, kohtauttaa alan toimijoita ja ymmärtää vedyn liiketoimintamahdollisuuksia erityisesti Keski-Suomessa. Toimijoiden kerääminen vety-teeman ympärille aloitettiin syksyllä 2023 "Vedyn mahdollisuudet logistiikka-alalle" -verkostoitumistapahtumalla. Tämän jälkeen toimijoiden kohtauttamista ja tiivistämistä kohti arvoverkkoa sekä tiedon jakoa aiheen ympärillä jatkettiin järjestämällä vuoden 2024 aikana kolme Vety-verkottamoita. Keski-Suomen liitto puolestaan laatii parhaillaan Keski-Suomen vetytiekarttaa.

Verkottamoissa on kuultu lukuisia kiinnostavia puheenvuoroja mm. Vireonilta, Postilta, Heleniltä ja Central Finland Mobility Foundationilta. Central Finland Mobility Foundation, joka on Jyväskylän kaupungin, Toyota Gazoo Racing Teamin ja Toyota Mobility Foundationin perustama säätiö, edistää voimakkaasti vedyn mahdollisuuksien avaamista ja laajentamista Keski-Suomessa ja erityisesti Jyväskylässä. Konkreettisenä tuloksena Cefmof tuo kaupunkiin viisi vetybussia julkiseen liikenteeseen vuoden 2025 aikana. Vireonin vedyn tankkausasema käynnistää toimintansa kesän lopulla 2025. Vireon Hydrogen Oy rakentaa myös uusiutuvan vedyn tuotantolaitoksen Jyväskylään. Laitos tuottaa noin 22 gigawattituntia vetyä vuodessa.

Timo Harju
Ohjelmapäällikkö
Elinkeinopalvelut

- Vety-verkottamot järjestettiin syyskuussa 2023 sekä tammikuussa, toukokuussa ja syyskuussa 2024
- Tapahtumissa yhteensä 52 eri organisaatiota, joista 37 yrityksiä
- NPS: 47

Optimal Performance - arvoverkko

"Optimal Performance -verkottamon toiminnan kautta olemme onnistuneet tuomaan esille urheilua ja syventämään ymmärrystämme kansainvälisestä yhteistyöstä jakamalla kokemuksia muiden toimijoiden kanssa. Olemme myös päässeet kohtaamaan yritysten ja elinkeinoelämän edustajia, joita normaalissa arjessamme emme riittävässä määrin pääse luontevasti tapaamaan."

Tomi Vänttinen / Kihu

Optimal Performance -verkoston ensimmäinen kokoontuminen järjestettiin tammikuussa 2025. Tapahtuma kokosi yhteen liikunta-, terveys- ja hyvinvointialan yrityksiä sekä ICT-alan, korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja julkisten kehittäjätahojen edustajia. Optimal Performance -verkoston ajatuksena oli synnyttää kaksi kehityspolkua, joista toinen fokusoitui dataan ja datan mahdollisuuksiin liiketoiminnan ja kehittämisen tukena. Toinen kehityspolku keskittyi yritysten kansainvälistymiseen ja uusien kansainvälistymisväylien, -rahoituksen ja erityisesti uusien markkina-avausten löytämiseen.

Optimal Performance -verkostotapahtumassa kuultiin alustuksia Polar in wearable -laitteiden tuottamasta datasta sekä Hippoksen tilannekuvasta. Tulevaisuudessa datalla nähdään olevan kehittämisen ja lisäarvon luomisen paikka nimenomaan Hippoksen ekosysteemissä. Myös yliopiston Urheilun Tietovaranto -hanketta esiteltiin esimerkkinä datayhteistyön mahdollisuuksista urheilijoiden suorituksen ja hyvinvoinnin tukena. Kansainvälistymistrack käynnistettiin esittelemällä konkreettisenä kansainvälistymismahdollisuutena kevään yritysdelegaatiomatka Biskajaan ja vierailu Madridin mm. LALIGA:n pääkonttorille.

Taija Lappeteläinen
Projektiasiantuntija
Jyväskylän elinkeinopalvelut

- Optimal performance-verkottamo järjestettiin tammikuussa 2024
- Verkottamossa yhteensä 18 eri organisaatiota, joista yrityksiä 11
- NPS 20

“Nato avaa meille ovia päästä entistä helpommin oikeisiin pöytiin keskustelemaan.”

Lasse Tuominen / Varjo

Jyväskylän kaupungin elinkeinopalvelut selvitti alkuvuodesta 2024 Keski-Suomen vahvuuksia Nato-jäsenyyden mukanaan tuomiin liiketoimintamahdollisuuksiin. Selvityksen perusteella Jyväskylän vahvuuksiksi nostettiin sotilaan suorituskyky ja kriisinajan resilienssi arktisissa olosuhteissa. Selvityksen jälkeen alettiin koota arvoverkkoa, jonka tavoitteena on luoda keskisuomalaisiin yrityksiin kasvua ja työpaikkoja Nato-teeman ympärille, minkä lisäksi huomiota tullaan kiinnittämään myös muihin puolustusalan, kaksoiskäytön ja huoltovarmuuden mahdollisuuksiin.

Arvoverkoston kokoaminen ja kehittäminen aloitettiin taustahaastatteluin, joihin osallistui 11 eri organisaatiota. Haastattelujen jälkeen työtä jatkettiin työpajatyöskentelynä yhteistyössä KPMG:n kanssa. Marraskuussa 2024 järjestetyn työpajan tavoitteena oli mahdollistaa arvoverkon potentiaalisten toimijoiden kohtaaminen ja kerätä syötteitä vision, toimintamuotojen, vahvuuksien ja onnistumisen edellytysten osalta “Kasvua Natosta” -teemalla.

Jo esiselvitysvaiheessa tunnistettujen teemojen (sotilaan suorituskyky ja kriisinajan resilienssi arktisissa olosuhteissa) lisäksi kyberturvallisuus nousi esiin mahdollisena uutena teemana, jossa Jyväskylällä on poikkeuksellista osaamista niin kansallisella kuin kansainvälisellä tasolla.

Sanna Laakso
Ohjelmapäällikkö
Elinkeinopalvelut

- Nato-arvoverkkoselvityksessä ja Nato-verkoston kehittämisen vaiheessa haastateltiin yhteensä 14 eri organisaatiota, joista 10 yrityksiä.
- Selvityksen jälkeiseen arvoverkon muodostamisvaiheeseen on osallistunut 41 organisaatiota, joista 26 yrityksiä

Biokuitu-arvoverkko

Mitä tarkoittaisi “Keski-Suomen biokuitulaakso?” Tämä on kysymys, jonka pariin keskisuomalaisen metsä- ja kuituteknologiayritysten menestys sekä alueen tutkimusosaaminen johdattivat uudistuvan teollisuuden ekosysteemin toimijat vuonna 2024. Kysymystä lähdettiin työstämään avaintoimijoiden kanssa suunnitelmallisesti. Työmenetelmänä käytettiin keskittynyttä arvoverkkotyöskentelyä.

Keväällä 2024 Jyväskylän kaupungin ekosysteemi-työryhmä järjesti kolme “johtajahaastattelua” Valmetin, Metsä Springin ja VTT:n kanssa. Videoidut ja syötteiksi muokatut syvähaastattelut loivat pohjan kahdelle työpajalle, joissa käytiin aktiivista vuoropuhelua siitä, miltä Keski-Suomen bio- ja kuitutalouden pitäisi näyttää 2030-luvulla. Samalla hahmotettiin tulevaisuuden mahdollisuuksia, intressejä, fokusalueita sekä haasteita ja rajoitteita. Syntyi jaettu ymmärrys siitä, millaisen yhteisen mission eteen organisaatiot voisivat olla valmiita ryhtymään toimintaympäristössä, jossa kestävyyskriisi luo huutavan tarpeen kestäville materiaaleille ja ratkaisuille.

Työ jatkuu edelleen. Yhteinen tahtotila on jo löytynyt, ja strategiasta on pitkälti jaettu yhteinen visio. Arvoverkostossa on otettu omistajuutta ja työ etenee toimintasuunnitelman, investointien ja resurssien tiekarttoittamiseen. Parhaimmillaan syntymässä on yhteinen kehitysalusta, joka voi kiihdyttää uusien biopohjaisten raaka-ainelähteiden hyödyntämistä sekä uusien tuotteiden ja materiaalien kehittämistä ja valmistamista. Kuten aina, tavoittelemme uudistuvaa ja uutta liiketoimintaa sekä uusien ratkaisujen kaupallistumista entistä ketterämmin.

Timo Harju
Ohjelmapäällikkö
Elinkeinopalvelut

- Biokuitu-arvoverkko kokoontui kesä-, marras- ja joulukuussa 2024
- Ydintoimijoissa 7 eri organisaatiota Keski-Suomen alueelta, joilla yhteinen intressi teeman ympärillä

Ohjelmat

Ekosysteemityömme tärkein kohderyhmä ovat kasvuhaluiset ja kansainvälistymään pyrkivät pk-yritykset. Jyväskylän ekosysteemityön vaikuttavuutta kuvaakin se, että juuri tälle kohderyhmälle olemme onnistuneet luomaan toistuvia ja menestyneitä ohjelmaformaatteja. International Venture Academy on sijoittajaohjelma startup- ja scaleup-yrityksille. Seed Village puolestaan palvelee yrityksiä, joilla on tarve tutkimusyhteistyölle alueemme korkeakoulujen kanssa.

Ohjelmamme ovat olleet pidettyjä, sillä vuosina 2023-2024 niiden keskimääräinen NPS oli noin 67.

International Venture Academy

International Venture Academy (IVA) on EBANin ja Jyväskylän Elinkeinopalveluiden yhteinen investoriohjelma startup- ja scaleup-yrityksille, jotka haluavat parantaa rahoitusvalmiuttaan. Ohjelma järjestetään vuosittain, ja siihen kuuluu neljän päivän bootcamp Jyväskylän yritystehtaalla. Ohjelmassa eurooppalaiset mentorit yrityksiä ryhmässä ja yksittäin, ja ohjelma huipentuu pitchauskilpailuun sijoittajaraadille.

IVA on suunnattu kasvuhaluukille kärkialojen pk-yrityksille, jotka etsivät 200 000 € - 1000 000 € sijoitusta tai suunnittelevat kansainvälisille markkinoille menoa. Ohjelman aikana yritykset saavat henkilökohtaista sparrausta ja ohjausta oman kasvusuunnitelman terävöittämiseen ja tarjoaman kehittämiseen sekä verkostoja kansainvälisille markkinoille. Ohjelma antaa erinomaisen mahdollisuuden kasvun skaalaamiseen kokeneiden eurooppalaisten enkelisijoittajien avulla.

Ohjelman voittajat (paikka Investor Dayssa):

- 2024: Cityspotting, Aizily & Remoted
- 2023: Neuwo & AskKauko

1 Ohjelman mahdollistamalla kasvulla syntyneitä uusia työpaikkoja

19 Syntyneitä uusia yhteistyömahdollisuuksia

6 Tuote- tai prosessi-innovaatioita pk-yrityksillä

4 Aloitettua uutta liiketoimintaa pk-yrityksissä

- 16 yritystä mukana vuosina 2023–2024
- 7/16 Jyväskyläläistä yritystä, Jyväskylän ulkopuolisista 5/8 sijoittunut Jyväskylään ohjelman jälkeen
- NPS 67

Seed Village -kiihdyttämöohjelma

Seed Village on Jyväskylän kaupungin ja Kasvu Openin luoma konsepti kasvuhaluille yrityksille, joilla on tarve tutkimusyhteistyölle tai esimerkiksi tuotteen tai palvelun validoinnille. Seed Village -ohjelmilla yrityksille tarjotaan ainutlaatuinen mahdollisuus henkilökohtaisiin tapaamisiin Jyväskylän yliopiston ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun eri alojen asiantuntijoiden ja TKI-toimijoiden sekä tuotekehitysvaiheen rahoittajien kanssa. Ohjelmat auttavat kiihdyttämään yritysten tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa (TKI). Lisäksi yritykset hyötyvät entistä laajemmista verkostoista huippuasiantuntijoiden ja toisten yritysten kanssa.

Seed Village -ohjelmakonsepti koostuu reverse pitching -tilaisuudesta, teemoitetuista sparrauspäivistä (innovaatiot ja rahoitus) sekä one-to-one-sparrauksesta. Vuosina 2023–2024 yrityksiä oli mukana 16:sta eri paikkakunnalta.

11 Tuote- tai prosessi-innovaatiota pk-yrityksissä

5 Aloitettua uutta liiketoimintaa pk-yrityksellä

40 Syntyneitä uusia yhteyksiä tai yhteistyömahdollisuuksia

3 Yrityksistä voisi kuvitella sijoittuvansa Jyväskylään

- 3 Seed Village toteutusta vuosina 2023–2024
- Teemakärjet:
  - Optimal human performance
  - Smart wellbeing & performance
  - Sustainable industry
- NPS 44

ONIT Sportin ja Neuwon yhteistyö versoi IVAsta

Startup-yritykset ONIT Sport ja Neuwo ovat saaneet konkreettista hyötyä työstä, jota Jyväskylässä tehdään yritysten eteen. Näiden kahden startupin matka systemaattiseen rahoitusten hakemiseen ja kansainvälistymiseen käynnistyi sijoittajasparrausohjelma International Venture Academyn (IVA) myötä. IVAssa syntyi myös kipinä yhteistyölle, josta hyötyvät molemmat.

ONIT Sportin toimitusjohtaja Laura Andelin ja Neuwon toimitusjohtaja Johannes Harju tutustuivat toisiinsa nelipäiväisen IVAn aikana. Andelin kertoo, että IVA-viikolla oli luontevaa sparrailla yhdessä Harjun kanssa, ja pian he huomasivat, että voisivat yhdistää voimansa myös liiketoiminnassaan. ONIT Sportin käyttämän datan määrä oli kasvamassa niin valtavaksi, että sen käsittelyyn tarvittiin tehokas, modernia tekoälyä hyödyntävä ratkaisu.

- Neuwon teknologia luokittelee dataa nopeasti ja tarkasti ja sopii meidän tarpeisiimme tässä vaiheessa erinomaisesti, Andelin kertoo.

Yhteistyötä tehdään myös syöttämällä potentiaalisia asiakkaita toiselle. Juuri nyt Neuwo on kansainvälistymässä Itävallan markkinoille, ja tahtoo auttaa muita startup-yrityksiä seuraamaan perässä.

-Jos Johannes onnistuu Itävallassa, iloitsemme siitä yhdessä. Tiedän, että jos hänelle aukeaa ovi siellä, hän pitää ovea auki myös meille. Ja me puolestamme teemme saman esimerkiksi urheilusektorilla, jossa käsitellään paljon dataa ja jossa on selkeä tarve Neuwon tuottamille palveluille, Andelin sanoo.

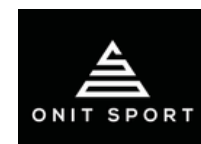

Anne Niskakangas
projektikoordinaattori
Jyväskylän elinkeinopalvelut

Lue koko juttu
Laurasta ja
Johanneksesta [täällä](#).

neuwo

KPI 4: KV- TOIMINTA LISÄÄNTYÄ

Kansainvälisyys ekosysteemeissä

Ekosysteemityössä pk-yritysten kansainvälistymismahdollisuuksien edistäminen ja ovien avaaminen uusille markkinoille nähdään erittäin tärkeänä kasvun avaimena. Erityisesti Optimal Performance - sekä ja Sport Suomi -verkosto ovat mahdollistaneet uusia markkina-avauksia Espanjan Bilbaoon ja Madridiin. Avaukset ovat kohdistuneet erityisesti jalkapallomarkkinaan, jolla on hurjasti potentiaalia Espanjassa.

Lisäksi kansainvälisiä avauksia on tehty European Business Angels Network -yhteistyön puitteissa. Jyväskylän kaupunki on jo yhdeksän vuotta ollut EBANin ainoa kaupunkijäsen. Tämä verkosto on mahdollistanut yhteyksiä rahoittajiin niin kotimaassa kuin Euroopan tasolla.

Omista ohjelmistamme etenkin Jyväskylä Business Rally Investor Day sekä International Venture Academy ovat toimineet alustoina uusiin markkina-avauksiin ja rahoituksiin. Maailmanpoliittisesta tilanteesta johtuen myös Yhdysvaltojen mahdollisuudet kansainvälisessä kaupassa näyttävät entistä kiinnostavampana. Olemmekin lähteneet tutkimaan USA:n markkinoita yhdessä Suomen suurlähetystön edustajien ja Business Finlandin kanssa, ja jatkamme työtä vuonna 2025. Myös ekosysteemityössä mukana olevat yritykset ovat ilmaisseet kiinnostuksensa USA:n markkinoita kohtaan.

5

Kansainvälistymistä tukevaa toimenpidettä tai ohjelmaa

19

Ulkomaista organisaatiota mukana ekosysteemissä

42

Suomalaista yritystä mukana kv-toimenpiteissä

Taija Lappeteläinen
Projektiasiantuntija
Jyväskylän elinkeinopalvelut

Nina Rautiainen
Ohjelmapäällikkö
Elinkeinopalvelut

“Tiedämme kaikki, että Suomi on pieni maa ja yhteistyötä täytyy tehdä yli maan rajojen. Itse uskon vahvasti, että yhteinen tekeminen ja toisten auttaminen sataa kaikkien laariin”

Laura Andelin
Yrittäjä / ONIT Sport

Kansallinen vetovastuuhanke

Liikunta ja hyvinvointi ovat yhteiskunnassamme vahvasti kasvavia toimialoja. Jyväskylän, Lahden ja Kuopion yhteisesti luotsaaman Sport Suomi -verkoston tavoitteena on kasvattaa Suomesta kansainvälisesti tunnettu liikunnan ja hyvinvoinnin innovaatiomaa.

Sport Suomi -hanke auttoi ratkaisemaan ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä ongelmia kehittämällä innovaatioita ja liiketoimintaa yritysten ja korkeakoulujen yhteistyössä. Sport Suomen vetovastuu on Jyväskylällä. Kaupunkien ekosysteemisopimusten sisällä on erilaisia liikuntaan, terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä painopisteitä. Jyväskylälle on ollut tärkeää olla osa yliaalueellista hanketta, jotta olemme voineet edistää innovointia näissä teemoissa ja hakea kasvua valtakunnallisesti.

Sport Suomesta on onnistuttu luomaan brändi, joka kiinnostaa. Yhtenäisenä Sport Suomi -tiiminä suomalainen osaaminen herättää entistä suurempaa mielenkiintoa myös maan rajojen ulkopuolella. Sport Suomi on laatikko, jota voimme ojentaa maailmalle: tällaista osaamista meillä on.

Sport Suomen kansainvälisen kasvun edistämisestä voit lukea lisää Sport Suomen omasta julkaisusta (linkki).

Huhtikuussa 2024 liikunnan, terveyden edistämisen ja hyvinvoinnin -kärkialalla toteutettiin Espanjaan kohdistunut yritysdelegaatio yhteensä yhdeksän suomalaisen yrityksen sekä muiden aluekehitys- ja korkeakouluorganisaatioiden edustajien kanssa Jyväskylän yliopiston ja Athletic Bilbaon tekemän tutkimusyhteistyön, Innovation Bridge -sopimuksen sekä LALIGA-yhteyden vahvistumisen innoittamana. Delegaatiotoimintaa ja keväällä syntyneiden uusien kansainvälisten kontaktien jalostamista jatkettiin syyskuussa World Football Summit Europe -konferenssin yhteydessä kahdeksan suomalaisyrityksen vahvuudella.

Alisa Heikkinen
Projektipäällikkö
Jyväskylän elinkeinopalvelut

Taija Lappeteläinen
Projektiasiantuntija
Jyväskylän elinkeinopalvelut

Jyväskylän yliopiston liikuntatieteellisessä tiedekunnassa on tehty useamman vuoden ajan tiivistä tutkimuksellista yhteistyötä pohjoisespanjalaisen jalkapalloseura Athletic Bilbaon kanssa. Akateeminen väylä avasi vuoden 2023 alussa oven myös laajemmalle kansainväliselle innovaatioyhteistyölle, kun Jyväskylä ja Biskaja solmivat yhteisen sopimuksen, Innovation Bridgen, vauhdittamaan yritysten verkostoitumista ja kasvua sekä TKI-toiminnan lisääntymistä uusilla kansainvälisillä markkinoilla.

Keväällä 2024 jyväskyläläiset kokosivat yritysdelegaation ja suuntaavat kohti Bilbaota. Jyväskylän kansainvälisen kasvun -hanke vastasi Innovation Bridge -sopimuksen mukaisesta delegaatiototeutuksesta Bilbaon, jossa vierailua isännöi alueen kehittämissyhtiö Biskaja Beaz. Bilbaossa yritysvierailuiden kohteina olivat Athletic Club Bilbaon tuotekehitys- ja valmennuskeskus. Keväisen delegaatiokokonaisuuden käytännön toteutuksessa hyödynnettiin kattavasti myös kolmen kaupungin, Jyväskylän, Lahden ja Kuopion, yhteispelistä syntynyttä vipuvoimaa sovittamalla matkaohjelmaan verkostoitumisväylät Madridin runsaaseen ja urheiluliiketoiminnalle otolliseen ympäristöön Sport Suomi -verkoston johdolla.

Madridissa tapahtuneiden tapaamisten perusteella muotoutui niin ikään ajatus seuraavan delegaatiomatkan järjestämisestä Sevillan syksyiseen World Football Summit Europe -konferenssitapahtumaan osana Sport Suomi -verkoston toimintamallia, jossa korostui verkoston kaupunkitoimijoiden rooli kansainvälisten avausten tekijöinä kotimaisille huippuosaajille Suomi-sateenvarjon alaisuudessa.

Suuntana kasvu ja kansainväliset markkinat

Studiscon esimerkki näyttää, miten startup-yritys voi parhaimmillaan hyötyä yrityksille tarjotusta tuesta, kuten erilaisista sijoittajaohjelmista ja yrityshautomosta. Salosta Jyväskylään sijoittunut, Yritystehtaalla hautomotaivaltaan aloitteleva Studisco on isojen muutosten edessä: lähitulevaisuudessa siintää niin rekrytointeja kuin kansainvälistyminenkin.

Studisco on tuore jyvaskyläläinen, joka aloitti tänä syksynä matkansa Yritystehtaan hautomon suojissa. Yrityksen tavoitteena on vähentää mielenterveys- ja päihdeongelmia sekä parantaa työllisyyttä tarjoamalla ratkaisuja opetukseen ja valmennukseen. Vuonna 2023 Studisco osallistui Jyväskylän elinkeinopalveluiden järjestämään International Venture Academy -sijoittajaohjelmaan (IVA).

- Me olemme erinomainen ilmentymä siitä, mitä startup-yritykselle tapahtuu, kun se kulkee erilaisten kiihdyttämöpolkujen ja valmennusten läpi. IVAsta saatujen kontaktien kautta tiemme vei Yritystehtaan hautomoon, Studiscon perustaja Venla Elovaara kertoo.

Elovaara kokee, että IVA valmisti Studiscoa seuraavaa vaihetta, kasvua ja kansainvälistymistä, kohti. Paljon hyötyä oli myös siitä, että IVAssa yrityksen toiminta ja oma osaaminen oli pakko pukea sanoiksi lukuisia kertoja.

- Oma liikeidea ja palvelut kirkastuivat jokaisella esiintymiskerralla. Minulle ei ole luontaista mennä lavalle puhumaan, mutta olen pakottanut itseni tilanteisiin, joissa täytyy esiintyä, sillä pian suuntaamme Yhdysvaltojen markkinoille ja siellä lobbaus on päätyöni. IVA on kuitenkin ympäristö, jossa voi turvallisesti myös mokata.

Elovaara kertoo Studiscon vertailleen kaupunkeja huolellisesti ennen sijoittumispäätöstä. Sijoittumiskaupungin tuli olla tarpeeksi pieni, jottei Studisco huku massaan, mutta silti tarpeeksi iso, jotta yritys saa tarvitsemansa avun ja näkyvyyden. Jyväskylän vaakakupissa painoi myös kaupungissa muhiva vankka osaaminen digialalla sekä työllisyyspalveluiden kanssa solmittu sopimus.

- Sijoittuminen uuteen kaupunkiin on todella iso investointi. Emme olisi tehneet tällaista peliliikettä, jos palveluntuotantomme ei olisi täällä. Olen todella vaikuttunut esimerkiksi siitä, miten hyvin sijoittumispalvelut Jyväskylässä toimivat. Täällä yhteisö imaisee mukaansa, eikä startupin tarvitse pähkäillä asioita yksin.

[Lue koko juttu Venlasta täällä.](#)

 studisco

Anne Niskakangas
projektikoordinaattori
Jyväskylän elinkeinopalvelut

KPI 5: EKOSYSTEEMIEN VETOVOIMA KASVAA

Innovaatioekosysteemit kaupungin vetovoiman keskiössä

Kaupunki on elinvoimainen, kun se pystyy tarjoamaan kaupunkilaisilleen ja yrityksilleen hyvät palvelut. Turvataksaan hyvät palvelut asukkailleen kaupunkien on tavoiteltava kasvua sekä luotava itselleen vahva asema muiden kilpailevien kaupunkien joukossa. Kaupunkien elinvoiman selkein mittari on niiden väkiluvun kasvu, siihen vaikuttavat perustekijät kuten työ- tai opiskelupaikan runsaus ja saatavuus, asumisen hinta sekä palvelujen saatavuus. Selkein yksittäinen tekijä kaupunkien tasaiselle kasvulle on yliopisto, joka tuo sekä osaamista että opiskelijoita paikkakunnalle. Niinpä kaupunkien intressissä on tukea korkeakoulujen tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kilpailukykyä sekä vaikuttavuutta paikalliselle elinkeinoelämälle. Talouden uusiutuminen edellyttää uusia teknologisia läpimurtoja perustutkimuksessa, soveltavan tutkimuksen innovaatioita sekä osaavia asiantuntijoita. Tutkimuksen ja innovaatiotoiminnan globaali kilpailu on kiristynyt, kun yritykset ja tutkimustahot etsivät maailman parasta tietoa ja parhaita toimintaympäristöjä toiminnalleen. Tällöin merkittävään rooliin nousevat julkiset ja avoimet verkostot, tutkimusinfrastruktuurit ja erilaiset kehitysympäristöt, jotka mahdollistavat tutkimuksen hyödyntämisen liiketoiminnassa sekä uusien innovaatioiden kaupallistamisen. Uusilla toimintamalleilla, kuten innovaatioekosysteemeillä, etsitään lisää tehokkuutta, nopeutta ja laajuutta tutkimuksen suuntaamiseen, laatuun, relevanssiin ja tutkimustiedon hyödyntämiseen innovaatioina.

Suomen valtio solmi vuonna 2021 yliopistokaupunkien kanssa sopimukset TKI-rahoituksen kohdentamisesta globaalisti kilpailukykyisten ekosysteemien vahvistamiseksi. Tavoitteena oli vahvistaa kaupunkien roolia innovaatioiden ja yhteiskunnallisten ratkaisujen syntypaikkoina, käyttöönottajina ja hyödyntäjinä. Sopimuksilla on sovittu valitusta kehittämisen kärjistä ja päätoimenpiteistä TKI-toiminnan vaikuttavuuden lisäämiseksi sekä resurssien kohdentamisesta. Sopimuksellinen rahoitusmalli on vahvistanut Jyväskylän kaupungin, yliopiston ja ammattikorkeakoulun yhteisiä kehittämisen kärkiä, lisännyt panostuksia verkostomaiseen yhteiskehittämiseen ja TKI-painotusten kasvattamiseen. Samalla se on antanut selkeän mandaatin keskittää voimavaroja valittuihin kärkiin vaikuttavuuden lisäämiseksi.

Kaupungin roolin hahmottaminen ja merkitys ekosysteemien kehittämisessä on edellyttänyt organisaatiolta uudistumiskykyä ja ekosysteemisen ajattelun lisäämistä. Kansainvälisesti kilpailukykyisten ekosysteemien kehittyminen tulee tapahtua samanaikaisesti sekä paikallisella, kansallisella että kansainvälisellä tasolla, ja myös tätä sopimus ministeriön kanssa ja kansallinen Innokaupunkien koordinaatio on tukenut. Innovaatioekosysteemyö on muodostunut keskeiseksi tekijäksi kaupunkien vetovoiman lisäämisessä. Ekosysteemit ovat välttämättömiä, koska nykypäivän yhteiskunnassa haasteet ja ratkaisut ovat niin monimutkaisia, kerroksellisia ja systeemisiä, että toimijoiden on vaikea yksinään luoda menestyksekkäitä liiketoiminnan sovelluksia. Uudet ideat jalostuvat uusiksi tuotteiksi ja palveluiksi yhä useammin verkostomaisesti, usean eri toimijan vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä.

Anne Sandelin
Elinkeinojohtaja

Ekosysteemityöstä vetovoimaa

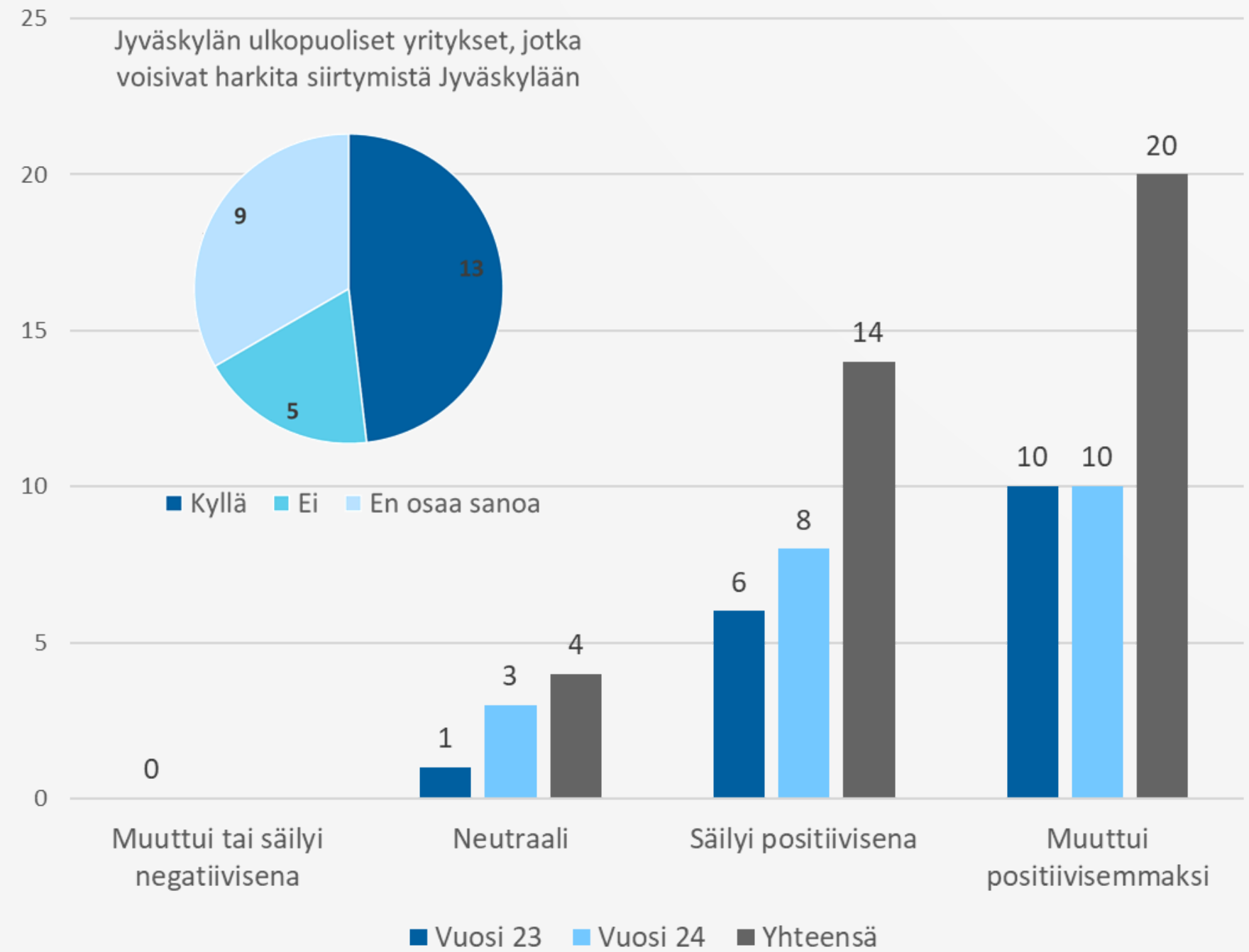
5

Yritystä on sijoittunut Jyväskylän Yritystehtaalle ekosysteemityön ohjelmien kautta

“En tiennyt Jyväskylän olevan näinkin innovatiivinen ympäristö”

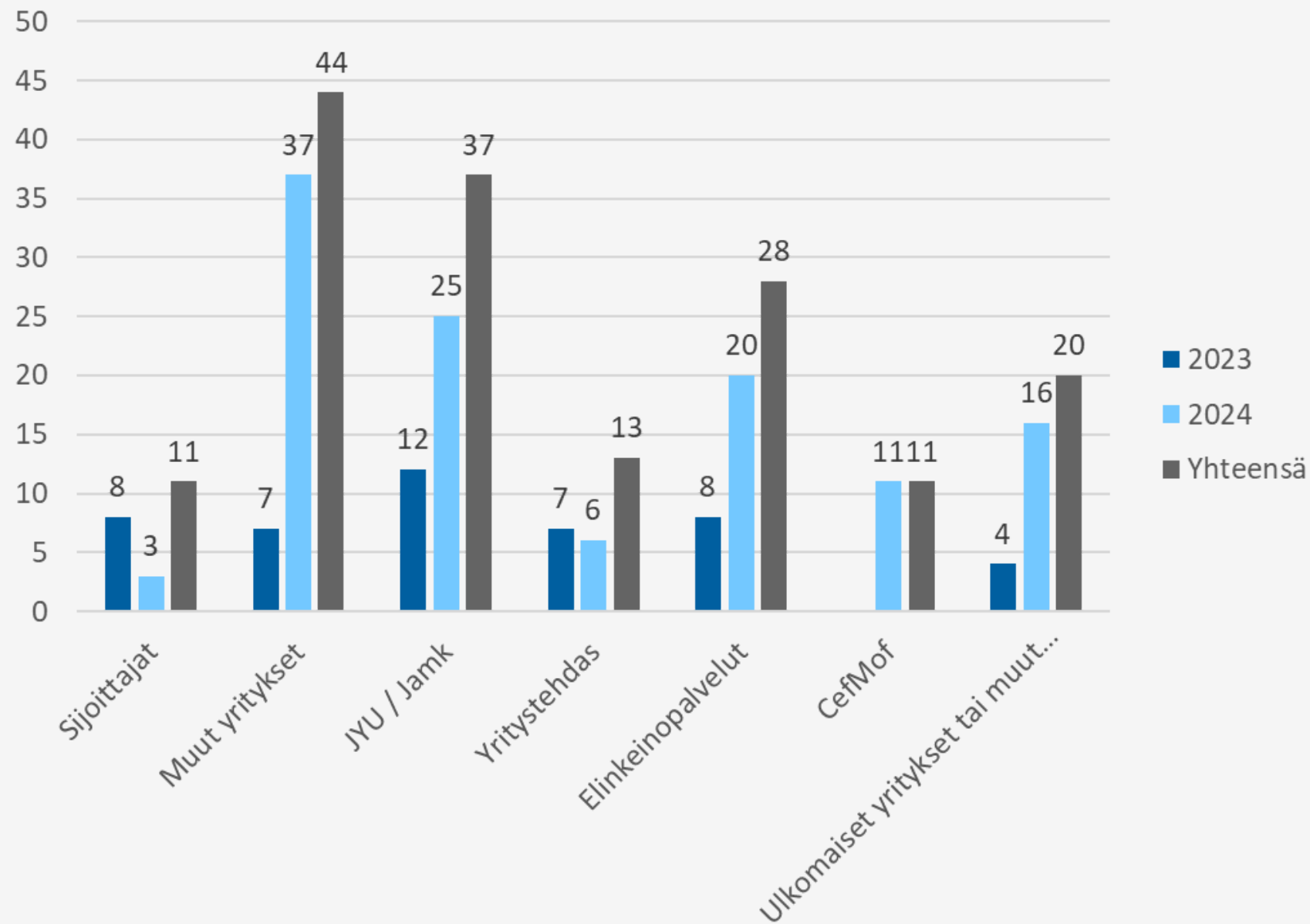
“Yritysten kehittämiseen panostetaan käytännön tasolla todella hienosti”

Mielikuva Jyväskylästä toimintaympäristönä? Kysytty Jyväskylän ulkopuoleisilta yrityksiltä, joita mukana ohjelmissa

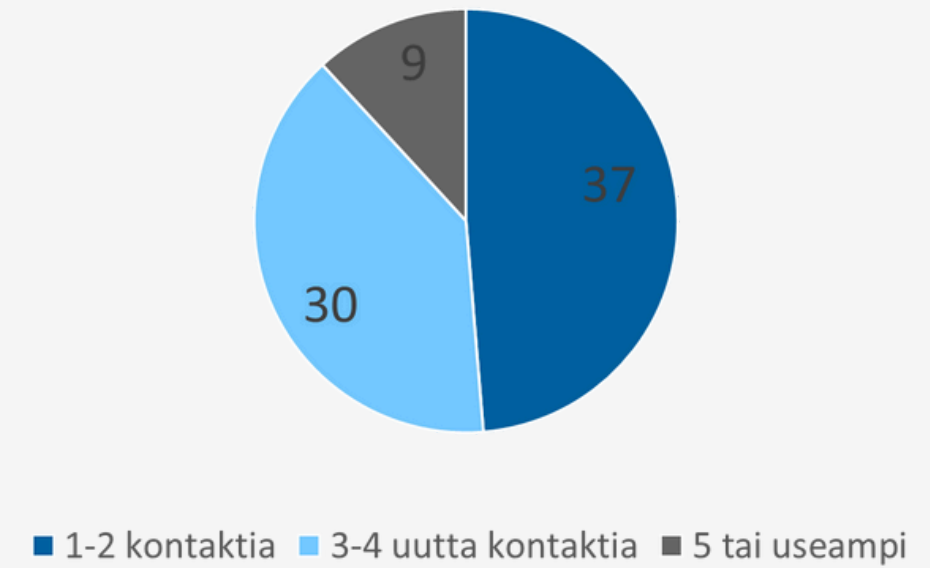

Ekosysteemin avulla syntyneitä yhteistyön mahdollisuuksia

Tahot, joiden kanssa yrityksillä syntynyt uusia yhteyksiä tai yhteistyötä

Uusien kontaktien määrä ekosysteemitapahtumissa (2023: 8 tapahtumaa; 2024: 8 tapahtumaa)

“Se mitä hyvää ja kaunista itse tapahtumassa puhutaan valitettavan harvoin johtaa mihinkään jatkoa ajatellen. Nyt kuitenkin on käynyt niin mukavasti että keskustelu on jatkunut, toivottavasti pääsemme jatkamaan kohti konkreettisia seuraavia askeleita.”

Ekosysteemityön tuloksia 2023-2024

451 Organisaatiota mukana
ekosysteemien toiminnassa

335 Yritystä mukana
ekosysteemien toiminnassa

64 Ekosysteemityötä edistävää
tapahtumaa verkostoissa

45 Kasvu- ja
kansainvälistymisohjelmiin
osallistunutta yritystä

60+ Sijoittajaa tapahtumissa

56 Ekosysteemien NPS, eli
suositteluhalukkuus

23 Ulkomaalaista
organisaatiota
ekosysteemeissä

Robottibusseja ja vahvoja tarinoita

“Mitä te täällä Jyväskylässä syötte ja juotte?”

Jyväskylässä haudotaan jatkossa myös robottibusseihin pohjautuvaa liiketoimintaa, kun tamperelainen, autonomisiin ajoneuvoihin pohjautuvaa palveluliiketoimintaa tarjoava Remoted sai viime kesän Business Rallysta Cefmofilta palkinnoksi paikan Yritystehtaan hautomoon. Jyväskylässä Remoted haluaa kehittää kaupunkiliikkumista yhdessä Kaupungin ja Linkin kanssa ja tehdä yhteistyötä yliopiston kyberturvallisuuden asiantuntijoiden kanssa sekä olla mukana CEFMOFin ekosysteemissä.

Remoted tuli alun perin Jyväskylään, kun yrityksen oma mainostoimisto suositteli sille kasvuyrityksille suunnattua sijoittajaohjelmaa, International Venture Academya (IVA). Remotedin hallituksen puheenjohtaja Mika Rytkönen kertoo tajunneensa IVAssa, että se, mikä yrityksen toiminnassa on itselle itsestään selvää, ei muille olekaan sitä. Oivallus auttoi eteenpäin Remotedin tarinan ja liiketoiminnan kirkastamisessa.

- Kun jaksaa jutella omaa asiaansa muiden kanssa, palaute vie aina eteenpäin. Itse esimerkiksi huomasin, että olimme ajatelleet asioista hirveän monimutkaisesti. IVA-viikon aikana oli aikaa jäsentää ja yksinkertaistaa.

Hautomopaikka ja sen mahdollistanut Cefmof ovat Remotedille tärkeitä linkkejä Jyväskylään. Rytkönen uskoo, että tulevina vuosina jyvskyläläisestä ekosysteemistä paljastuu myös muita kortteja, jotka voivat siivittää Remotedin matkaa kansainväliseen menestykseen.

- Meille esimerkiksi kyberturvallisuus ja siihen liittyvä osaaminen ovat erittäin tärkeitä teemoja. Jatkossa etsimme lisää kumppanuuksia, jotka tuottavat hyötyä kaikille osapuolille. Uskon, että täältä niitä löytyy, sillä minä aina ihmettelen, mitä te Jyväskylässä syötte ja juotte, kun täällä on niin iloisia ja avuliaita ihmisiä, hän sanoo.

Lue koko artikkeli [täältä](#).

Anne Niskakangas
projektikoordinaattori
Jyväskylän elinkeinopalvelut

Vaikuttavaa viestintää

Ekosysteemityön viestinnän ytimessä ovat vaikuttavuus ja vuorovaikutuksellisuus. Vaikuttavaa viestintää tehdään saamaan aikaan asioita, kuten luomaan tunnettuutta tai sitoutumista. Vuorovaikutuksellisuudella puolestaan kohtautetaan ekosysteemin toimijoita ja liitetään heitä yhteisen toimintaan.

Ekosysteemityön valmisteluvaiheessa viestinnän tavoitteiksi asetettiin:

- 1) Tunnistaa ja kiteyttää ekosysteemityön tuottama ainutlaatuinen lisäarvo
- 2) Tarinallistaa ekosysteemityö ja kiteyttää sen ydin sidosryhmiä houkuttelevaan muotoon
- 3) Saada sidosryhmien edustajat mukaan ekosysteemityön lähettiläiksi
- 4) Saavuttaa näkyvyyttä keskeisten sidosryhmien keskuudessa ja myös valtakunnallisella tasolla

Ekosysteemisopimuksen saavuttaessa puolenvälin on ekosysteemityön lisäarvoa ja ydintä jo ehditty tarinallistaa ja kiteyttää kiitettävästi. Myös ekosysteemityön tunnettuus on kasvanut. Ekosysteemikärjille on esimerkiksi luotu omat uutiskirjeet, joiden yhteenlaskettu tilaajamäärä ylittää jo yli tuhanteen. Keskitymme jatkossakin relevantin tiedon jakamiseen ja jatkamme ekosysteemityön tunnettuuden kasvattamista. Panostamme myös entistä vahvempaan tiedolla johtamiseen myös ekosysteemityön viestinnän osalta.

Olemme osa Innokaupunkien verkostoa, ja hyödynnämme viestinnässämme myös Innokaupunkien yhdessä luomia toimintatapoja viestinnälle. Olimme esimerkiksi mukana Innokaupunkien yhteisessä vaikuttavuustarinoiden konseptoinnissa, jossa luotiin malli ja konkreettinen toteutus vaikuttavuuden tarinallisesta esittämisestä. Tätä mallia hyödynnämme jatkossa viestinnässämme, sillä ekosysteemityön vaikuttavuudesta viestiminen on keskeinen osa työn tunnetuksi tekemistä.

Vuorovaikutus on ekosysteemiviestinnässä äärimmäisen tärkeää. Merkitykselliset kohtaamiset ja ajatusten vaihtaminen tekevät ekosysteemityön tuottaman ainutlaatuisen lisäarvon näkyväksi ja korostavat sidosryhmien roolia ekosysteemityön lähettiläinä. Ekosysteemityön aikana ekosysteemien aktiviteetteihin, kuten erilaisiin tapahtumiin ja ohjelmiin, on osallistuttu yli tuhat kertaa! Tämä tarkoittaa yli tuhatta mahdollisuutta jakaa ja saada tietoa, verkostoitua sekä saada eväitä kasvuun ja innovaatioihin.

Vaikuttavaa viestintää ei tehdä poteroihin kaivautumalla. Keräämme säännöllisesti palautetta toiminnastamme, kuten erilaista tapahtumista ja kuuntelemme herkillä korvalla sitä, millaista viestintää ekosysteemin eri toimijat tarvitsevat.

Anne Niskakangas
projektikoordinaattori
Jyväskylän elinkeinopalvelut

Ekosysteemiviestinnän lukuja:

- Uutiskirjetilaaajia: Liikunta, terveys ja hyvinvointi 668, Uudistuva teollisuus 784.
- HHubin (LTH-kärjen) verkkosivujen kävijämäärät: 737 (mukana vain vuoden 2024 kävijät)
- Seuraajia Hhubin LinkedIn-kanavalla: 504
- Uudistuvan teollisuuden ja ICT:n uutiset julkaistaan Elinkeinopalveluiden verkkosivuilla sekä elinkeinopalveluiden sosiaalisen median kanavissa.

YHTEENVETO

Mitä seuraavaksi?

Ekosysteemisopimus on nyt saavuttanut puolen välin, ja työtä Jyväskylässä koordinoiva ja vauhdittava Jyväskylän kasvu ja kestävä kaupunkikehitys -hanke tulee päätökseensä tammikuussa 2025. Hankkeessa on onnistuneesti luotu tässä raportissa esiteltyjä uusia toimintamalleja ja organisaatorajat ylittäviä verkostoja, joiden puitteissa on syntynyt paitsi uusia hankkeita molemmille kärkialoille, myös työkaluja ekosysteemityön tiedolla johtamiseen ja saumattomampaa yhteistyötä yritysten kasvun tueksi. Konkreettisina koordinaatio-hankkeen tulosindikaattoreina toimivat saavutetut 18 tuote- tai prosessi-innovaatiota tekevää pk-yritystä, 10 pk-yritystä jotka aloittivat uutta liiketoimintaa ja 1 uusi työpaikka.

Lisäksi edelleen seuraaville vuosille jatkuvissa eri toimijoiden ekosysteemihankkeissa jatketaan jokaisen toimijan oman peliruudun täyttämistä laajassa kentässä, jolla tähdätään yhteiseen maaliin vuoteen 2027 mennessä kun ensimmäinen valtion ja kaupunkien välinen ekosysteemisopimuskausi tulee päätökseensä. Käynnissä on muun muassa kansainvälistymisen vauhdittamiseen, vetyyn ja urheilun TKI-toimien kiihdyttämiseen liittyviä hankkeita Keski-Suomen hyväksi.

Ekosysteemityön koordinoitua ja alueen kasvun edellytysten vauhdittamista jatketaan myönteisen rahoituspäätöksen saaneella, helmikuussa aloittavalla "Jyväskylän kasvu ja innovaatioverkostot" -hankkeella. Uudella hankkeella syvennetään arvoverkostoja ja kytketään niitä TKI-toiminnan pilotointi- ja kokeiluympäristöihin, sekä pyritään solmimaan uusia Innovation Bridge -tyyppisiä kumppanuuksia kansainväliselle kasvulle. Yhtenä päätehtävänä on myös ekosysteemityön rahoituspohjan laajentaminen. Näillä tavoitteilla ekosysteemityö vauhdittaa alueen kasvua ja kunkin kärkialan teemoissa onkin suunnitteilla jo useita toimenpidekokonaisuuksia Nato-, biokuitu- sekä suorituskyky -teemoihin liittyen.

Ari Tolonen
Toimialajohtaja
Jyväskylän elinkeinopalvelut

Ekosysteemityötä tekemässä

NINA RAUTIAINEN
Ohjelmapäällikkö
Liikunta, terveyden edistäminen
& hyvinvointi
+35850 413 7028

TIMO HARJU
Ohjelmapäällikkö
Uudistuva teollisuus
+35850 595 9198

SANNA LAAKSO
Ohjelmapäällikkö
ICT & Kyber
+358 40 547 8299

TAIJA LAPPETELÄINEN
Projektiasiantuntija,
ekosysteemityö
+358 40 523 9321

ALISA HEIKKINEN
Projektipäällikkö
Sport Suomi -hanke
+358 40 675 3066

LEENA MARTIN
Projektisuunnittelija
Vaikuttavuus & hankkeet
+358407596667

ANNE NISKAKANGAS
Projektikoordinaattori
Viestintä & markkinointi
+358406730373

Ekosysteemityön ohjausryhmä

Jyväskylän ekosysteemityön ohjausryhmän jäsenet ovat:

- Pekka Hokkanen, maakuntajohtaja, Keski-Suomen liitto
- Timo Koivisto, kaupunginjohtaja, Jyväskylän kaupunki
- Anne Sandelin, elinkeinojohtaja, Jyväskylän kaupunki
- Pasi Raiskinmäki, vararehtori, Jyväskylän yliopisto
- Mika Karjalainen, tutkimuksesta vastaava vararehtori, Jyväskylän ammattikorkeakoulu
- Pirkko Melville, vastuualueen johtaja, Keski-Suomen ELY-keskus
- Jaakko Ryymin, yksikön päällikkö, Keski-Suomen ELY-keskus

Esittelijöinä ovat toimineet Nina Rautiainen, Timo Harju ja Iiris Asunmaa.

Ekosysteemityön operatiiviseen tiimiin kuuluu lisäksi elinkeinoyksikön johto sekä kaupunkikehitysalustojen, innovaatioliiketoiminnan ja arvoverkkotyön asiantuntijat.

Kumppaneiden logot

Logoseinät ja kumppanilistaukset eivät ole täydelliset. Listattuna on viimeisimpiin ohjelmiin ja kehitysprojekteihin osallistuneiden toimijoiden logot.

Kaikilta osin raportissa esitellyt oman toiminnan tulokset perustuvat omaan dataan ja dokumentaatioon.

Tämä raportti on tehty osana Jyväskylän kasvu ja kestävä kaupunkikehitys (koordinaatio) -hankkeen loppuraportointia. Tässä raportissa esitetyt tulokset kuvaavat ekosysteemityön tuloksia alueella hanketta laajemmin. Koordinaatio-hankkeen tammikuun 2025 loppuun mennessä toteutuneita indikaattorituloksia ovat:

RC03 Tuote- tai prosessi-innovaatioita tekevät pk-yritykset 18 (tavoite 15)

NR03 Pk-yritykset, jotka aloittavat uuden liiketoiminnan 10 (tavoite 15)

RCR01 Uudet tuella aikaansaadut työpaikat 1 (tavoite 2)

SL01 joihin työllistyvät naiset 0 (tavoite 1)

innocities

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

KESKI-SUOMEN LIITTO
REGIONAL COUNCIL OF CENTRAL FINLAND

JYVÄSKYLÄ

